

Vernieuwing rechtsvordering

nr. 1 | jaargang 11 | 2019

Nick Huls over de Verordening Grenzen Tariefmodellen

Compendium voor beslag- en executierecht

En meer...

 KBvG
KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE
VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Recht van onderop

COLOFON

de Gerechtsdeurwaarder

De *Gerechtsdeurwaarder* is een uitgave van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). In de *Gerechtsdeurwaarder* leest u nieuws en achtergronden, beschouwingen en opvattingen van en over de beroepsgroep en haar werkveld. Het blad wordt verspreid onder alle leden van de KBvG en externe relaties.

Redactie

Paul Otter (hoofdredacteur)
René Lansbergen
Ton van Leeuwen
Bart van Ratingen

Redactiesecretariaat

Bureau KBvG

Fotografie

Truus van Gog

Contactinformatie KBvG

Koninklijke Beroepsorganisatie van
Gerechtsdeurwaarders (KBvG)
Prinses Margrietplantsoen 49
2595 BR Den Haag
Tel: 070-890 35 30
E-mail: kbvg@kbvg.nl
website: www.kbvg.nl

Uitgever

Boom juridisch
Kanonstraat 4-IV
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
tel. 070-330 70 33
e-mail info@boomjuridisch.nl
website www.boomjuridisch.nl

Abonnementen

De *Gerechtsdeurwaarder* verschijnt vier keer per jaar. De abonnementsprijs bedraagt in 2019 € 90 (excl. btw, incl. verzendkosten) voor papier & online. Met een online abonnement heeft u toegang tot het volledige online archief en ontvangt u een e-mailattending. Met papier & online ontvangt u tevens de gedrukte exemplaren. Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan en worden stilziggend verlengd, tenzij het abonnement schriftelijk wordt opgezegd. Na afloop van het eerste abonnementsjaar dient u rekening te houden met een opzegtermijn van één maand. Kijk op www.tijdschriften.boomjuridisch.nl voor meer informatie.

Wilt u een abonnement afsluiten of heeft u vragen? Neem dan contact op via klantenservice@boomdenhaag.nl of via telefoonnummer 070-330 70 33.

Adreswijzigingen

Klantenservice Boom Den Haag via
klantenservice@boomdenhaag.nl of via
telefoonnummer 070-330 70 33.
Adreswijzigingen KBvG-leden:
kbvg@kbvg.nl.

Media-advies

Maarten Schüttel

Advertentiedeelname

Capital Media Services B.V.,
Staringstraat 11, 6521 AE Nijmegen
Tel. 024-360 77 10,
mail@capitalmediaservices.nl

ISSN: 1876-7524

VOORWOORD

Gerechtsdeurwaarders leggen het beslag- en executierecht ten uitvoer. In ieders belang bieden wij de samenleving rechtszekerheid. Daarbij handhaven we: we zien erop toe dat verplichtingen worden nagekomen en als dat niet gebeurt, mogen we het ook afdwingen. Die rechtshandhaving begint bij rechtspraak. Maar het executierecht is verouderd en niet efficiënt. Hoe willen we dit graag aangepast zien, zodat deurwaarders gewoon hun werk kunnen doen? Wat zijn de gevolgen van de rechtspraak voor beslagleggen in de praktijk? In dit nummer van *De Gerechtsdeurwaarder* besteden we ruime aandacht aan de rechtspraak en de aanpassingen in het beslag- en executierecht. En we gaan in op de maatschappelijke rol die een gerechtsdeurwaarder vervult binnen het sociaal domein.

HANDBOEK

Dat het beslag- en executierecht in de belangstelling staat blijkt wel uit het handboek, een compendium, dat recent aan het ministerie is aangeboden als reactie op het concept-wetsvoorstel voor aanpassing van het recht. Het compendium staat bol van technische wijzigingen en slimme vondsten die het beslag- en executierecht naar een hoger plan kunnen tillen. Het sluit naadloos aan op de visie op rechtshandhaving die de KBvG eerder heeft gepresenteerd. Als het dan aankomt op beslaglegging, zal proportionaliteit in acht genomen moeten worden. Hoogleraar executie- en beslagrecht prof. mr. A.W. Jongbloed benadrukt dat rechters, advocaten en gerechtsdeurwaarders zich bewust moeten zijn van de inbreuk die een beslaglegging maakt op het privéleven.

HANDHAVING

Rechters, advocaten en gerechtsdeurwaarders zullen met het executie- en beslagrecht moeten werken. De realiteit is helaas dat de rechtspraak overbelast is geraakt en hoge kosten met zich meebrengt. Deurwaarders krijgen minder werk en mede door de marktwerking hebben grote schuldeisers het steeds meer voor het zeggen. Daardoor ontstaan situaties die ongezond zijn voor de bedrijfsvoering van een deurwaarderskantoor. Er is daarom een Verordening Grenzen Tariefmodellen in de maak. Terecht, stelt emeritus-hoogleraar rechtssociologie Nick Huls in deze editie. Gerechtsdeurwaarders verdienen een steun in de rug.

AANDACHT VOOR DE HELE KETEN

Gelukkig staat een gerechtsdeurwaarder niet alleen in de aanpak van de schuldenproblematiek, blijkt uit de samenwerking die hij zoekt met andere partijen in de keten. Zo heeft een deurwaarder meegeschreven aan een handreiking voor het sociaal domein. In dit nummer spreken we Stichting MEE over de omgang met personen met een licht verstandelijke beperking. Meer dan gemiddeld komt deze groep in financiële problemen. Daarbij kan ook laaggeletterdheid tot problematische schulden leiden. Onderzoeker prof. dr. Maurice de Greef legt uit hoe gerechtsdeurwaarders hier een preventieve rol kunnen spelen. Het nieuwe initiatief Schuldenwijzer kan die preventieve rol faciliteren. Deze online tool moet direct betrokkenen veilig en efficiënt inzicht gaan geven in de totale schuldsituatie van burgers met schulden.

Veel inspiratie gewenst met dit nummer!

Paul Otter, hoofdredacteur

4

“De marktwerking heeft meer kapot gemaakt dan maatschappelijk verantwoord incasseren kan goedmaken”

14

Compendium is een uitnodiging aan de wetgever

26

Omggaan met debiteuren met een licht verstandelijke beperking is vak apart

32

“Laaggeletterden zijn oververtegenwoordigd onder schuldenaren”

En verder

- 8 Mee op route
- 10 Column voorzitter Wilbert van de Donk
- 12 Personalia
- 20 Vermogensregels van huwelijk van belang
- 22 Beslaglegging en proportionaliteit (Ton Jongbloed)
- 30 Terugblik regiobijeenkomsten
- 34 In de media
- 36 Schuldenwijzer

NICK HULS:

“DE MARKTWERKING HEEFT
MEER KAPOT GEMAAKT
DAN MAATSCHAPPELIJK
VERANTWOORD INCASSEREN
KAN GOEDMAKEN”

De KBvG werkt aan een nieuwe verordening die paal en perk stelt aan een aantal veelvoorkomende contractafspraken met opdrachtgevers, waaronder de vaak bekritiseerde kickback-fee. Wat wordt daarmee beoogd – en hoe valt deze verordening te rijmen met de ondernemersvrijheid en de door de politiek gewenste marktwerking? Nick Huls, emeritus-hoogleraar rechtssociologie, ging erover in gesprek met Michaël Brouwer, voorzitter van de Ledenraad van de KBvG.

Huls “Als ik het goed zie beoogt de Verordening Grenzen Tariefmodellen een grens aan te brengen in de ondernemersvrijheid ten aanzien van de ambtstarieven. Constructies die erop neerkomen dat de opdrachtgever in feite verdient aan ambtshandelingen die de deurwaarder verricht, zijn niet langer toegestaan. Je zou kunnen zeggen: dat werd tijd ook.”

Brouwer “Feit is dat dit al een hele tijd speelt. De KBvG heeft twee jaar geleden al eens de noodklok geluid over de uitwassen die de vrije marktwerking meebrengt. Wat we er in ieder geval mee beogen is een signaal afgeven: het is niet vanzelfsprekend dat grote opdrachtgevers verdienen

aan een executiemaatregel van een deurwaarder. Want het is een glijdende schaal: eerst wordt er een korting op het normale tarief gegeven, dan wordt de korting zo groot dat de deurwaarder bijna voor niks werkt. Daarna mag hij het werk alleen nog maar doen als de opdrachtgever er geld voor krijgt. En dan ga je vanuit het ambt van gerechtsdeurwaarder bepaalde grenzen over. Zwart-wit: je hebt ondernemersvrijheid en je hebt een ambtsethiek. Koopman en dominee, zo je wilt. Die ambtsethiek brengt verplichtingen en verantwoordelijkheden met zich mee, en dus ook grenzen. Maar in de huidige vormgeving van de vrije marktwerking zijn er nauwelijks grenzen, en dat is vragen om excessen.”

Huls “In feite betekent dit kostenaccumulatie over de rug van de debiteur – heel onoorbaar. Ik ben er daarom voorstander van dat deurwaarders hun tanden laten zien en zeggen: tot hier en niet verder. De opdrachtgevers zelf staan merkwaardig genoeg niet in de belangstelling van de media. En die bedenken dit allemaal. Kortom, deze verordening is een tamelijke late, maar goede stap. Ik hoop niet té laat, gegeven de precaire financiële situatie van veel kantoren. Ik ben overigens niet heel optimistisch, want Sander Dekker is een VVD-minister die de maatregel zal zien als een beperking van de marktwerking. Dit aspect zal de in de politieke discussie wel getackeld moeten worden. Als het beeld ontstaat dat de deurwaarders hiermee vooral zichzelf beschermen, dan heeft de KBvG een probleem.”

Brouwer “We sturen erop aan dat deze verordening ongeveer gelijktijdig met het advies van de commissie Oskam (over de beloningssystematiek voor gerechtsdeurwaarders – red.) op het bureau van Sander Dekker belandt. Maar we vonden het te belangrijk om daarop te wachten en hebben ons eigen plan getrokken – iets dat ook past bij een volwassen Publiekrechtelijke Beroepsorganisatie (PBO). Wij bepalen de normen in een democratisch proces, en als we die hebben vastgesteld mag de toezichthouder daarop toetsen. Zo hoort het te werken.”

BELACHELIJK GOEDKOOP

Huls “Ik ben ervan overtuigd dat de commissie Oskam hier ook aandacht voor zal hebben. Of het genoeg is weet ik niet, maar de KBvG doet er sowieso goed aan om het eigen terrein stevig af te bakenen en de ambtsaspecten weer meer een centrale plek te geven. De race is nog niet gelopen, eens te meer omdat de Nederlandse Vereniging van gecertificeerde Incasso-ondernemingen (NVI) de verordening primair ziet als een oneerlijke zet in de concurrentiestrijd. Dat zal ze zeker bij de politiek zal aankaarten.”

Brouwer “Daar zijn we ons terdege van bewust. De toon in de media is ook wel feller dan we hadden verwacht. Maar ik heb tegelijkertijd nog geen zorgverzekeraar gehoord die zegt: dit is een slecht plan want dit kost ons

geld. Kennelijk houden we marktpartijen – de overheid inclusief – ergens wel een spiegel voor. Er zijn ook genoeg stakeholders die vinden dat er inderdaad actie nodig is. Want hoe je het ook wendt of keert: het Btag-systeem (het systeem dat bepaalt wat een schuldenaar aan een gerechtsdeurwaarder moet betalen voor uitgevoerde ambtshandelingen – red.) is een achterhaalde constructie in de huidige tijd. Het gaat er veel te veel vanuit dat wij steeds maar rechttoe, rechtaan ambtshandelingen verrichten. Inmiddels vraagt de maatschappij wat anders van ons, namelijk: beste deurwaarder, zoek eerst eens uit of het wel zinvol om een procedure te beginnen. Is het te verwachten dat schuldenaar gaat betalen? Zijn er alternatieven? Werkzaamheden die we wel doen, maar waar we niets voor mogen rekenen. Want we krijgen pas betaald als we een procedure beginnen of beslag leggen.”

“Kennelijk houden we marktpartijen ergens wel een spiegel voor.”

Huls “De KBvG zou veel meer naar voren mogen brengen dat incasseren voor crediteuren belachelijk goedkoop is en voor hen soms zelfs geld oplevert. De basisprincipes van de incasso kloppen intrinsiek niet. De marktwerking heeft meer kapot gemaakt dan maatschappelijk verantwoord incasseren kan goedmaken.”

Brouwer “Erg herkenbaar. En helaas doet ook de overheid zelf hieraan mee. Afgelopen jaar stopte het CAK van de ene dag op de andere met de inning van eindafrekeningen door deurwaarders, onder het mom van ‘sociale verantwoordelijkheid nemen’. Dat dat leidde tot sluiting van tienduizenden dossiers waar soms al honderden euro’s aan kosten in stonden, was kennelijk bijzaak. Het is mooi weer spelen op de politieke bühne, maar in feite trek je een specifieke groep mkb’ers een paar miljoen uit handen. Daar zeggen we wat van. En nu, een half jaar later, bungenen we nog steeds.”

EXPERTISE ONVOLDOENDE OP WAARDE GESCHAT

Huls “Het lijkt erop dat niemand het opneemt voor de deurwaarder in het publieke debat. De politiek niet, de toezichhouder niet en ook de rechterlijke macht niet. Terwijl rugdekking wel hard nodig is, nu de macht zo goed als volledig bij de opdrachtgevers is komen te liggen. De KBvG zal de publieke dimensie van het ambt en de daarbij behorende onafhankelijkheid moeten uitdragen. Door de marktwerking zijn deurwaarders te veel afhankelijk van de opdrachtgevers geworden. Maatschappelijk verantwoord incasseren betekent voor mij ook dat de opdrachtgever de deurwaarder fatsoenlijk beloont.

Brouwer “Het is zeker een uitdaging om de deurwaarders in het maatschappelijk debat beter te positioneren. Ik krijg stellig de indruk dat men onze expertise onvoldoende op waarde schat. Zelfs zeer welkome initiatieven zoals een voor iedereen toegankelijk schuldregister – door ons zelf opgezet en gefinancierd en met aantoonbare maatschappelijke meerwaarde – wordt door de politiek niet gesteund. Dan wordt het lastig manoeuvreren.”

Huls “Wat mij vooral opvalt is dat het hele werkveld zo verkrampt is. Waarom heeft het Bureau Financieel Toezicht (BFT) de concept-verordening niet gesteund in het publieke debat?” (zie ook de rubriek ‘In de media’ – red.)

Brouwer “Ik begrijp het ook niet, want tijdens de totstandkoming van de verordening heeft het BFT meegelezen en daarover vragen gesteld. Men leek er aanvankelijk de meerwaarde wel van in te zien. Inmiddels is hun standpunt dat sec de Gerechtsdeurwaarderswet voldoende basis is voor toezicht. Maar ‘handelen zoals een goed deurwaarder betaamt’ is echt een veel te vage norm voor onze leden. Het is zeker zo dat er dubieuze commerciële praktijken zijn die nu al aangepakt zouden kunnen worden op basis van bestaande regelgeving. Maar handhaven puur op basis van de wet, zonder wat voor aanvullende regelgeving dan ook, dat werkt niet bij een complexe beroepsgroep als de deurwaarders. En daarbij: toezicht houden zonder heldere normen is kostbaarder dan toezicht houden in een stelsel waar die normen wel helder zijn. Aangezien wij ons eigen toezicht moeten financieren, hebben wij dus een groot belang bij heldere normen.”

NIEUW MODEL

Huls “Hoe dan ook: op termijn zal er toch iets moeten gebeuren. Mijn standpunt is al langer dat incasso en schuldhulpverlening samen zou moeten smelten in een soort schulddienstverlening. En dan hebben de deurwaarders wat mij betreft goede kaarten: ze beschikken over een goede administratie en ICT, zijn sociaal betrokken maar ook weer niet té. Dat maakt de deurwaarder geschikt om de centrale figuur te worden die de verschillende, vaak conflicterende, belangen evenwichtig kan afwegen.”

Brouwer “Als deurwaarders willen we best wel naar zo’n nieuw model, waarbij we meer als regisseur optreden en meer doorverwijzen. Op bestuursniveau is het ook allemaal best overzichtelijk, met een NVI, een NVVK en een KBvG die met elkaar om de tafel kunnen gaan zitten en mooie vergezichten kunnen schetsen. Maar de verdeeldheid tussen beroepsbeoefenaren zelf is intussen enorm, en met name de schuldhulpverlening is uiterst ondoorzichtig georganiseerd. Dat los je niet zomaar op. Maar ik ben het met je eens dat op de middellange termijn sterker zou zijn als we als totale sector een gezamenlijke visie zouden neerleggen in Den Haag.”

DE DEURWAARDER VAN HET HUIS

FORES ondersteunt iedere advocaat op het moment dat je een deurwaarder nodig hebt. Met FORES kun je je opdrachten en dossiers uploaden en onze deurwaarders gaan direct voor je aan de slag. Ze houden je op de hoogte van iedere stap die ze zetten en ze adviseren jou zodat je het beste resultaat bereikt in minder tijd.

Maak je gratis account op fores.online

 FORES
HUISDEURWAARDERS

fores.online

MEE OP ROUTE

‘Mee op route’ geeft verschillende stakeholders een blik op het dagelijkse werk van de gerechtsdeurwaarder. Paul Otter, deurwaarder bij Syncasso, neemt regelmatig mensen mee op route. Wat zijn hun ervaringen? En wat nemen zij hiervan mee naar hun eigen werk?

Jeanette Schouten

“OPVALLEND HOE MENSEN SOMS LANGS ELKAAR HEEN LEVEN”

Als procesbeheerder vroegsignalering bij de gemeente Amsterdam, maak ik afspraken met schuldeisers die klanten met betalingsachterstanden bij ons melden. Deze meldingen komen terecht bij de schuldhulpverlening. Paul Otter heeft ons benaderd om hierbij een samenwerking aan te gaan. Als gerechtsdeurwaarder kan hij mensen die het nodig hebben met ons in contact brengen.

Om een beter beeld te krijgen van het werk van deurwaarders, ben ik een dagje met hem meegelopen. Mensen werden vriendelijk geïnformeerd over de situatie en hun mogelijkheden, bijvoorbeeld voor het treffen van een betalingsregeling met het kantoor van Syncasso of om contact op te nemen met een schuldhulpverlener. Dit was meer dan een formaliteit: hij drukte de mensen op het hart iets aan hun situatie te doen.

Ik vond het opvallend hoe rustig mensen reageerden op het bezoek. Dichtslaande deuren heb ik al helemaal niet meegemaakt. Soms vroeg ik me wel af: komt de boodschap wel echt binnen? En ik vond het best schokkend om te zien hoe mensen soms langs elkaar heen leven.

We waren bijvoorbeeld bij een huis waar de vader van de schuldenaar opendeed. Zijn zoon woonde niet meer thuis, maar bleek nog wel bij hem te zijn ingeschreven. Of die zoon nog werkte? Dat wist de vader niet.

In sommige situaties gaat het nog maar om kleine bedragen. Maar je krijgt dan wel het gevoel: als er nu niets gebeurt, kan het wel eens goed fout gaan. Hoewel het bezoek van een gerechtsdeurwaarder ook voor die mensen vaak niet onverwacht komt, zie je dat ze toch een beetje schrikken. Op zo’n moment is het belangrijk door te pakken en ze te ondersteunen.”

Carin Wieringa

“ER IS GEEN STEREOTYPE, HET KAN IEDEREEN OVERKOMEN”

Ik werk op de afdeling financiële ondersteuning van de gemeente Leeuwarden. Het is onze taak om ervoor te zorgen dat de bijstandsuitkering tijdig en correct verstrekt wordt, waarbij we rekening houden met bijvoorbeeld inkomsten en beslagen. Vanaf 1 februari doe ik een (deeltijd)opleiding Social work. Om een beter beeld te krijgen van schuldenproblematiek, heb ik Paul gevraagd om een dag met hem mee te lopen.

Ik had van tevoren een stereotiep beeld in mijn hoofd van schuldenaren: uitgebluste en/of opstandige mensen in een verwaarloosde leefomgeving. Daar bleek in de meeste gevallen geen sprake van te zijn. Zo zijn we langsgeweest bij een keurige vrouw, wonend in een mooie vrijstaande boerderijwoning. Ze lag in scheiding en haar (ex) partner had nagelaten haar te betalen. En we bezochten een kermisondernemer die, wellicht onder druk van de concurrentie van pretparken, in financiële problemen was gekomen... Je kunt zaken nog zo goed voor elkaar denken te hebben; in de schulden raken kan iedereen overkomen! Onze bezoeken hadden als doel om een exploit achter te laten en duurden dan ook vrij kort. Vanuit mijn sociale kant vond ik het best lastig om die mensen al weer zo snel achter te laten. Wat mij opviel is dat Paul in die korte tijd meedenkt over de beste opties voor die persoon op dat moment. Het is zeker niet alleen een protocol aflopen, maar juist eerder maatwerk!

Het was bijzonder om te ervaren dat mensen openstaan voor het contact met een deurwaarder. Alle bezoeken waren onaangekondigd, maar géén ervan leidde tot een conflict of agressie. Al met al was het een zeer leerzame dag, waarmee mijn nieuwsgierigheid naar het verhaal achter de voordeur alleen maar is toegenomen.”

STAN.D

MAATWERK STANDAARD
STANDAARD MAATWERK

STAN.D levert software voor juridische beroepen zoals gerechtsdeurwaarders, notarissen, advocaten, juridisch adviseurs, incassobureau's en bewindvoerders.

Het softwarepakket bevat standaard vrijwel alle denkbare functionaliteiten en verslagen, waaronder een cijb module die kosteloos in gebruik kan worden genomen en wordt aangepast aan eventuele nieuwe eisen van het cijb.

Verder is STAN.D zeer gebruiksvriendelijk en is aanzienlijk goedkoper dan pakketten van andere aanbieders.

zeer scherp
geprijsd maar
desondanks
compleet.

STAN.D Software voor de deurwaarderspraktijk!

Voor informatie, tarieven of
een demonstratie:
T.: 010-4799740
E: stan.d@velzen.nl
W: www.stanpunt.nl

STAN.D is een handelsnaam van G.J. van Velzen Automatisering B.V te Rotterdam

DE WAANZIN VAN DE AANBESTEDING

Eind januari toog half deurwaardersland naar Leeuwarden om zich aldaar te laten uitleggen dat de rijksoverheid via het CJIB voornemens is een (zeer fors) deel van de invordering van overheidsschulden 'in de markt te gaan zetten'. Een aanzienlijk deel van de aanwezigen – daarin gesteund door de KBvG – opperde dat daarvoor helemaal geen tijd- en geldverslindende procedures nodig zijn en drong aan op toepassing van een model van bijvoorbeeld evenredige verdeling. Een variant op het zogenoemde 'Belgische model' als u wilt. De oproep leek waarlijk tegen dovemansoren gezegd. Waar zeker nog de nodige juridische discussie is te voeren over de vraag of aanbesteding nu werkelijk vanuit de wet verplicht is, valt lastig te argumenteren tegen een overheid die – ook al zou die verplichting er helemaal niet zijn – het model om haar moverende redenen toch verkiest.

In die discussie viel mijn blik op de definitie van 'aanbesteding' zoals die op Wikipedia is te vinden. Die is welhaast lachwekkend binnen het bestek van deze rijksoverheidsopdracht aan gerechtsdeurwaarders. Leest u mee: "Een aanbesteding is de procedure waarbij een opdrachtgever bekendmaakt dat hij een opdracht wil laten uitvoeren en bedrijven vraagt om een offerte in te dienen. In die offertes staat onder andere welke prijs het bedrijf voor de uitvoering van de opdracht vraagt. (...) Het doel van het aanbestedingsbeleid is tweeledig: zowel om concurrentie tussen de bedrijven (aanbieders) te stimuleren, als om alle geïnteresseerde partijen een gelijke kans te geven de opdracht te verkrijgen."

Hilarisch, toch? Alsof de overheid toestaat dat de inschrijver een offerte indient met een prijsstelling. Nee, de 'gunner' dicteert simpelweg de prijs, en het is in dat kader slechts een kwestie van tekenen bij het kruisje. Dat wordt ook onderschreven door de Ombudsman in zijn recente rapport 'Invorderen vanuit het Burgerperspectief' (9 februari 2019). Hij schrijft daarin: "Omdat de overheid naar manieren zoekt om de kosten van invordering zo laag mogelijk te houden zal zij de neiging hebben om in de onderhandelingen met (externe) deurwaarders een zo laag mogelijke prijs te bedingen."

Ik herken mij helaas in die constatering. Waar een private opdrachtgever in zijn contractering met de gerechtsdeurwaarder nog wel hecht aan verantwoorde incasso, en daarbij nadrukkelijk het evenwicht zoekt tussen kosten en opbrengst, is de overheid slechts in het kostenaspect geïnteresseerd. Oh zeker, met

de mond wordt wel beleden dat sociaal verantwoorde incasso wenselijk is, maar het hoe daarvan en zeker de financiering daarvan lijkt vooralsnog geen enkel aandachtspunt. Nog maar weer een keer de Ombudsman: "De Ombudsman vindt het belangrijk dat de opdrachtgever aan de gerechtsdeurwaarder heldere uitgangspunten en aanwijzingen meegeeft én afsprekt op welke wijze deze worden gerapporteerd en geëvalueerd. Daarnaast dient de gerechtsdeurwaarder een redelijke financiële beloning te krijgen om zo grondig en objectief mogelijk onderzoek te doen. De gerechtsdeurwaarder zal moeten beoordelen of een burger betalingscapaciteit heeft en of het zinvol is om invorderingsmaatregelen te nemen. Als hij tot de conclusie komt dat de burger geen betalingscapaciteit heeft en het dossier sluit, moet hij zichzelf daarmee niet financieel benadelen. Tegenover het sluiten van een dossier behoort eveneens een redelijke vergoeding te staan."

Wat was ook alweer het doel van het aanbestedingsbeleid? Oh ja, om concurrentie te stimuleren, en om alle partijen een gelijke kans te geven de opdracht te verkrijgen. Aan die doelstellingen zal de herhaalde opstellenwedstrijd (wie kan zo mooi mogelijk zijn MVO-beleid aan het papier toevertrouwen?) geen invulling geven. Doodzonde van alle inspanningen. Mijn oproep is simpel: niet aanbesteden maar zinvol uitbesteden.

Wilbert van de Donk
Voorzitter KBvG

Accreditatie (in aanvraag):

- Bureau WSNP (RvR)
- KBvG
- BPBI
- KiWa
- NOvA

*U ontvangt korting
indien u in 2019 aan
meer dan één cursus
deelneemt!*

VOOR MEER INFORMATIE
EN AANMELDING VOOR
ONZE CURSUSSEN BEZOEK
ONZE WEBSITE
WSNPCURSUS.NL

Noordam Advocatuur
Postbus 75280
1070 AG Amsterdam
T: 020 68 98 123
F.: 020 68 98 885
info@noordamadvocatuur.nl
wsnpcursus.nl

Cursusaanbod 2019

ERFRECHT, VEREFFENING & HUWELIJKSVERMOGENSRECHT

Docent: mr. dr. Ronald Brinkman

- vrijdag 12 april – Zwolle
- vrijdag 10 mei – Den Bosch

PE-punten: 6

30 WSNP-ARRESTEN HOGE RAAD (2013-2018)

Docent: mr. dr. Arnoud Noordam

- donderdag 16 mei – Zwolle
- donderdag 23 mei – Den Bosch

PE-punten: 4

VTLB & BESLAGVRIJE VOET

Docenten: drs. Karen Stoffels-Montfoort &
mr. dr. Arnoud Noordam

- donderdag 6 juni – Den Bosch
- dinsdag 18 juni – Zwolle
- vrijdag 28 juni – Amsterdam

PE-punten: 6
(waarvan
4 Vtlb-uren)

ACTUELE JURISPRUDENTIE WSNP-TRAJECT

Docent: mr. dr. Arnoud Noordam

- donderdag 3 oktober – Amsterdam
- donderdag 10 oktober – Zwolle
- donderdag 7 november – Den Bosch
- donderdag 28 november – Utrecht

PE-punten: 6

MORATORIUM, DWANGAKKOORD & VOORLOPIGE VOORZIENINGEN

Docent: mr. dr. Arnoud Noordam

- donderdag 31 oktober – Zwolle
- donderdag 21 november – Den Bosch

PE-punten: 6

PERSONALIA

BEËDIGD

De heer mr. R.F.E.M. Velraad	Maastricht	22-01-2019
------------------------------	------------	------------

WAARNEMINGEN

Waargenomen	Waarnemer	Plaats	Van	Tot
De heer J.L. Werkman	De heer R.M. Werkman	Oldambt	07-02-2018	07-08-2019
Mevrouw J.W.W.M. Boers	De heer mr. R.F.E.M. Velraad	Maastricht	01-05-2018	01-03-2019
De heer J. Dekker	De heer T.A.H. Geene	Apeldoorn	15-11-2017	15-05-2019
De heer H. Oosting	De heer E. van der Ploeg	Groningen	19-06-2018	22-09-2019
De heer R. Groen	Mevrouw drs. M.J.P.A. de Wilde	Oosterhout	15-05-2018	15-05-2019
De heer H.G.J. Janssen	De heer mr. F.M. Vaarten	Eindhoven	23-08-2018	23-08-2019
De heer A.R. Lambers	De heer I. Damming	Apeldoorn	24-10-2018	31-03-2019

NIEUWE LEDEN

De heer P.T. van Winden	Amsterdam	01-01-2019
-------------------------	-----------	------------

WIJZIGING VESTIGINGSPLAATS

	Was	Is	m.i.v.
De heer A.M. Visser	Gouda	Den Haag	01-03-2019
De heer J.G. Willemstein	Gouda	Amsterdam	01-03-2019
De heer R.W.H. van Dijk	Roermond	Venlo	14-02-2019

GEDEFUNGEERD

	Was	Is
Mevrouw mr. T.E.S. van der Vlugt	Rotterdam	31-12-2018
De heer A.J.A. Eliens	Amsterdam	01-01-2019
Mevrouw mr. M. Bernardt	Rotterdam	31-01-2019
Mevrouw A.E. Everts	Meppel	01-02-2019
De heer L.W.J. Danen	Tilburg	01-02-2019
De heer H.G. van Lohuizen	Arnhem	15-02-2019
Mevrouw D.D. Peers	Amsterdam	01-03-2019

OVERLEDEN

Rectificatie

De heer W. Dijkstra is op 3 oktober 2018 op 92 jarige leeftijd overleden.

De heer Dijkstra was gerechtsdeurwaarder in Assen (en niet in Buitenpost, zoals eerder vermeld). De heer Dijkstra was drager van de erepenning van de Koninklijke Vereniging van Gerechtsdeurwaarders.

Hoe Vurich ben jij?

Wij zoeken versterking!

Vurich zoekt executiekoningen, gerechtsdeurwaarders en andere juridische specialisten. Wil jij fulltime werken met advocaten in procedures die ertoe doen? Vind je het vak mooi maar ben je toe aan die verdieping? Dan ben je bij ons aan het juiste adres. Je gaat met ons team in Amsterdam aan de slag met de coördinatie van ambtsopdrachten en verhaalsexecuties. Mooie zaken die vaak draaien om vele miljoenen, maar altijd precies tot achter de komma.

Wie is Vurich?

Wij zijn een succesvolle snelgroeiende start-up die nu al meer dan de helft van de grootste advocatenkantoren van Nederland bedient. We geloven dat we de standaard ter discussie kunnen en moeten stellen. Dit om altijd ons vak naar het hoogste niveau te tillen. Kom jij ons nichekantoor versterken?

Interesse? Check onze website of neem direct contact op met Sjef van der Putten.

vurich.nl/werken-bij-vurich

mr. Sjef van der Putten

Kantoor
Admiraal de Ruijterweg 21
1057 JT Amsterdam

T 088 - 440 3100
E balie@vurich.nl

VURICH
GERECHTSDEURWAARDERS

puur
voor de
advocaat

Meer dan 70 auteurs hebben meegeschreven aan het 'Compendium beslag- en executierecht'. Het is een handboek voor de rechtspraak, maar ook een reactie op het concept van het wetsvoorstel tot herziening van het beslag- en executierecht. In ongeveer 1000 pagina's zijn voorstellen verzameld van hoogleraren, rechters, advocaten, deurwaarders en vertegenwoordigers uit het sociale domein. Het doel: de rechtshandhaving effectiever maken. We spraken initiatiefnemer Sjef van der Putten (partner bij gerechtsdeurwaarderskantoor Vurich en KBvG-ledenraadslid) en Petra de Bruin, kortgeding- en beslagrechter bij de Rechtbank Rotterdam en een van de auteurs van het compendium.

COMPENDIUM IS EEN UITNODIGING AAN DE WETGEVER

RECHTER EN DEURWAARDER ZIJN BONDGENOTEN

Van der Putten “In de dagelijkse praktijk merk ik dat het huidige beslag- en executierecht niet efficiënt en niet effectief is. 52% van de vonnissen wordt in Nederland nooit nagekomen. Daar maak ik me boos om. Het recht wordt dan niet gerealiseerd en de deurwaarder wordt hierop aangekeken. Het gebrek aan een effectief executierecht trekt ook malafide schuldenaren aan: het gevolg is dat ze rekeningen in 35% van de gevallen bewust niet betalen. Niet omdat er geen geld is, maar omdat de schuldenaar de gok neemt dat er toch niks aan gedaan wordt. De KBvG onderschrijft in haar beleidsplan het belang van een effectiever en efficiënter beslag- en executierecht. Haar aanbevelingen zijn het startpunt geweest voor wat nu het compendium is.”

De aankondiging van de herziening van het beslag- en executierecht die minister Dekker van Rechtsbescherming (Ministerie van Justitie en Veiligheid) kwam goed uit. Het was de aanleiding om samen met Marc van Zanten (CMS Advocaten) de aanbevelingen van het beleidsplan uit te breiden en verder te onderbouwen met bijdragen van andere auteurs. Uiteindelijk is dit het compendium geworden: de meest uitgebreide bundel die ooit over ons vakgebied is verschenen. In juni 2018 ging het conceptwetsvoorstel ter consultatie, in oktober 2018 werd het compendium aangeboden aan het ministerie.

Van der Putten “Van een herziening van de wet is geen sprake. De minister heeft 15 tot 20 maatregelen in het conceptwetsvoorstel opgenomen die eigenlijk alleen lapmiddelen zijn. Dat is ook gebeurd in 2002, maar er is veel meer te doen. Het beslagrecht is weliswaar een klein onderdeel van het wettelijk systeem, het is wel de smeeroil waar de hele maatschappij op draait. Het zorgt ervoor dat afspraken worden nagekomen. Het compendium staat bol van technische wijzigingen en slimme vondsten die het executierecht effectiever maken.”

STELLIG

Het compendium bevat 57 opzichzelfstaande bijdragen van auteurs die redelijk stellig zijn hoe het anders moet met het beslag- en executierecht.

De Bruin “Misschien is het wel eens tijd om het beslag- en executierecht grondig aan te pakken. Maar als het gaat om een reactie op een wet, dan zal een rechter niet snel zeggen dat iets fout is. Hij zal met terughoudendheid aangeven dat iets anders moet. Dat is een beetje rechter-eigen. Een rechter spreekt eigenlijk alleen door middel van zijn vonnis. Je kunt je niet uitspreken over onderwerpen buiten zo'n vonnis, en je wilt ook niet teveel vastleggen voor zaken die daarna nog kunnen komen. Dat neemt niet weg dat je als rechter in een vonnis wel eens iets probeert uit te lokken. Ter verduidelijking kun je eventueel prejudiciële vragen stellen aan de Hoge

Raad. De achtergrond daarvan is dat wetten soms best oud zijn en dat arresten van de Hoge Raad ook niet eeuwig houdbaar zijn.”

Van der Putten “Het is toch voor een rechter juist van belang dat wat hij beslist, ook gebeurt? Je gaf aan dat rechters voorzichtig zijn. Maar ik vind het als gerechtsdeurwaarder al vervelend wanneer niet wordt gedaan wat de rechter heeft gezegd, dat moet voor een rechter toch helemaal zo zijn?”

“Het compendium staat bol van technische wijzigingen en slimme vondsten.”

De Bruin “Daar zitten een aantal kanten aan. Als rechter bemoei je je eigenlijk niet met wat er na een vonnis gebeurt, al ben je daar soms wel ontzettend nieuwsgierig naar. Het is ook niet gebruikelijk dat je hierover wordt geïnformeerd. De enige keer dat je ziet wat er gebeurt met een zaak, is wanneer er een executiegeschil, een hoger beroep, of misschien zelfs een cassatie is. In andere gevallen zie je eigenlijk nooit wat er verder gebeurt. Aan de andere kant ben ik mij door contacten met deurwaarders en met advocaten met wie ik cursussen geef, steeds meer bewust geworden

van het traject na het vonnis. Ik vraag advocaten vaker hoe ze denken dat een gerechtsdeurwaarder het vonnis ten uitvoer gaat leggen. Dat heb ik steeds meer op mijn netvlies. Een ander aspect van het executietraject is de verhaalbaarheid van de vordering. Als je een vonnis hebt, kun je er dan ook iets mee? Er zijn genoeg voorbeelden van zaken waarbij daarover vooraf niet lijkt te zijn nagedacht.”

BESCHERMING

Een van de doelstellingen van de wet is om schuldenaars verder te beschermen.

Van der Putten “Er wordt een oneigenlijke tegenstelling gecreëerd tussen schuldeiser en schuldenaar, iedereen heeft belang bij effectieve en rechtvaardige rechtshandhaving. Mensen met problematische schulden moeten worden beschermd. Maar dit hoort niet te gebeuren in het beslagrecht. Het beslagrecht is namelijk niet voor deze groep bedoeld. Voor deze groep heb je mentorschap, bewind en curatele. Met de juiste informatie kan de deurwaarder deze groep beschermen door ze juist te verwijzen. Want plaats dit in perspectief: er zijn 10.000 schuldsaneringen, 100.000 schuldhulpverzoeken, maar 2,5 miljoen huisbezoeken door deurwaarders per jaar. Door die huisbezoeken voorkomen deurwaarders 15% van de procedures en 50% van de ontruiming. Door het afzwakken van het beslagrecht is de veel grotere groep schuldenaren die gewoon niet wil betalen, niet meer aan te pakken.”

De Bruin “Je ziet dat er bij de bescherming van schuldenaren ‘rechtensrecht’ is ontstaan. Een voorbeeld daarvan zijn de vonnissen over het beslag op een bankrekening. Volgens de wet hoeft bij een beslag op een bankrekening geen rekening te worden gehouden met de beslagvrije voet. Maar wat nu als dit de enige bankrekening is en op die rekening komt de bijstandsuitkering binnen waarvoor je, als beslag wordt gelegd bij de uitkeringsinstantie, wél aan een beslagvrije voet gebonden bent? Er zijn rechters, zoals ik, die in dit geval vinden dat je dat beslag dan niet mag handhaven. Deze gedachte lijkt nu, deels, te zijn overgenomen in het conceptwetsvoorstel.”

De Bruin “In het compendium heb ik geschreven over de waarheidsplicht van artikel 21 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering in het conservatoire beslagrecht. Het gaat er in dat artikel om dat als iemand de feiten niet volledig en naar waarheid vertelt, dit een

“Misschien is het wel eens tijd om het beslag- en executierecht grondig aan te pakken.”

zelfstandige grond kan zijn om een beslag op te heffen. Schending van de waarheidsplicht leidt echter niet altijd tot opheffing. Een van de redenen daarvoor is dat er in een opheffingskortgeding altijd een belangenafweging moet plaatsvinden. Het kan dan meespelen dat een schuldenaar de vordering echt niet kan voldoen, maar dan zal hij dat aannemelijk moeten maken. Als er een vermoeden is dat een schuldeiser bewust zaken achterhoudt, weegt dat zwaar.”

Van der Putten “De waarheidsplicht geldt in principe ook voor een schuldenaar. Hij zal openheid van zaken moeten geven over zijn vermogen. Wereldwijd geldt de waarheidsplicht ook echt als een plicht, waarbij het straf-

baar is als je die niet nakomt. In Nederland is het maar de vraag of die plicht zo streng wordt nageleefd. Daardoor zit tussen de groep van de niet-kunners en niet-willers ook een groep waarvan we geen idee hebben of die echt niet kan of gewoon niet wil. Deze schuldenaars weigeren om informatie aan te leveren en mogen stevig worden aangepakt. Ze zullen alsnog moeten voldoen aan het vonnis, of moeten aantonen dat dat dus niet mogelijk is.”

BEVOEGDHEDEN EN INFORMATIE

Van der Putten “In het compendium komt vrijwel alles aan bod: van het betekenen van een exploit tot het beslag op contant geld of de executie van domeinnaamrechten. Als ik een rode draad moet aangeven in het boek is dat de informatiebevoegdheid van de gerechtsdeurwaarder. Als je het vergelijkt met de executie door een belastingdeurwaarder en een curator, komen gerechtsdeurwaarders er bekaaid vanaf. Hoewel we voor andere schuldeisers werken, hebben we allemaal hetzelfde doel. Maar we hebben allemaal een verschillende gereedschapskist. Die bevoegdheden moeten gelijkgetrokken worden. Het zou nog beter zijn als ook overheidsvorderingen bij de gerechtsdeurwaarder ondergebracht worden. Die executie doet de overheid, merkwaardig genoeg, nu met eigen medewerkers. Uit onderzoek dat op aanraden van de KBvG is uitgevoerd, blijkt ook dat de huidige praktijk bedenkelijk is in het kader van de machtscheiding. De Europese Commissie en de Wereldbank bevelen trouwens al langer aan om de tenuitvoerlegging van alle executoriale titels onder te brengen bij de gerechtsdeurwaarder.”

Een van de uitbreidingen van de bevoegdheden die in het compendium worden genoemd, is dat een gerechtsdeurwaarder zelf een executoriale titel af moet kunnen geven bij onbetwiste vorderingen.

Van der Putten “Dat klopt, dit hebben Ton Jongbloed – hoogleraar executie- en beslagrecht – en ik geadviseerd. Een rechter beslecht geschillen. Maar in 87% van de kantonzaken is er geen sprake van een geschil, een

factuur wordt gewoon niet betaald. De vraag is dan of we de tijd van de zwaarbelaste rechter moeten gebruiken voor het uitgeven van een executoriale titel. Dat is een onnodige belasting van de rechtspraak, die onnodige kosten oplevert voor alle betrokken partijen. Ons voorstel is dat je voor deze zaken, waar geen verweer is gevoerd, dus niet meer naar de rechter hoeft en zelf de stempel van uitvoerbaarheid moet kunnen plaatsen. In België hebben ze een variant op dit idee ingevoerd, maar de minister ziet het voordeel hiervan niet voor Nederland. Dat voordeel wordt in het compendium wel duidelijk. Het bespaart de maatschappij tientallen miljoenen per jaar en ook voor kleinere vorderingen is er weer toegang tot het recht.”

In een eerdere uitgave van de Gerechtsdeurwaarder (nr. 2, 2018) stond een interview met de kop ‘De deurwaarder is geen executierechter’. De boodschap: een deurwaarder heeft niet de bevoegdheid om zelf te bepalen wat de waarheid is als het om beslagleggen gaat.

Van der Putten “Daarom is het goed dat we nu bij elkaar zitten. Wat een deurwaarder zich goed moet beseffen, is dat er een strikte ministerieplicht geldt voor het leggen van beslag en hij nooit zelf een beslag moet opheffen. De deurwaarder mag niet op de stoel van de rechter gaan zitten. Een deurwaarder oordeelt niet van wie een goed is, of een beslag wel of niet terecht is gelegd of dat er wel of geen sprake is van misbruik van het beslagrecht. Toch gebeurt dat aan de lopende band. Een deurwaarder mag het beslag uitsluitend opheffen als hij opdracht krijgt van de beslaglegger of een bevel van de rechtbank.”

Voor een deurwaarder is het van belang om toegang te hebben tot essentiële informatiebronnen, anders kan dat een beslag opleveren dat ‘niet raak’ is.

De Bruin “Bij een bezoek aan een deurwaarder zag ik laatst welke informatiebronnen hij tot zijn beschikking

heeft. Wat ik heb gezien is dat er best veel informatie bereikbaar is. Het viel me bijvoorbeeld op dat deurwaarders toegang hebben tot allerlei informatie van buiten Nederland. Ik dacht dat het ophield bij de grenzen van het Europese deel van Nederland.”

Van der Putten “Als het over de mogelijkheden tot het verkrijgen van informatie gaat, zit Nederland in Europa in de middenmoot. Ook al voeren we een staatstaak uit, als gerechtsdeurwaarder krijgen we in Nederland niet altijd vanzelfsprekend toegang tot de noodzakelijke informatie. We pleiten er bijvoorbeeld al jaren voor om inzage te krijgen in de saldi van bankrekeningen. Een ander actueel voorbeeld is het UBO-register en het aandelenregister. Als deurwaarders hebben we hier geen inzage in, terwijl juist deze twee registers belangrijk zijn voor een deurwaarder om te achterhalen of een schuldenaar vermogen heeft in een bedrijf. In het compendium laten auteurs schitterende voorbeelden uit het buitenland zien, van hoe het beter kan. Ze vinden ook dat de Europese principes en richtlijnen voor rechtshandhaving in Nederland nog niet voldoende worden nageleefd.”

BONDGENOTEN

Rechters en deurwaarders zijn min of meer tot elkaar veroordeeld.

Van der Putten “De rechter en de deurwaarder zijn bondgenoten van elkaar. Een rechter beslist en de deurwaarder gaat de straat op om te zorgen voor de uitvoering. Maar als deurwaarder kan ik struikelblokken tegenkomen. Dan heb ik soms een aanvullende beslissing nodig van een rechter. Bijvoorbeeld wanneer er waardevolle spullen voor mijn neus worden weggevoerd, of wanneer deze spullen bij de burens worden ondergebracht. Het zou voor ons een stuk efficiënter zijn als we in dat geval rechtstreeks contact op kunnen nemen met

de beslagrechter in plaats van via een advocaat. Dat is volgens de wet nu nog niet mogelijk. Daarom is het ook een van onze aanbevelingen in het compendium. Dat is een heel kleine aanpassing.”

De Bruin “Die aanpassing is groter dan je wellicht denkt. Als je een rechter ergens over wilt laten beslissen, dan moet wel duidelijk en in de wet geregeld zijn op basis waarvan een rechter beslist en wie om die beslissing kan verzoeken. In het huidige systeem kan de deurwaarder maar een zeer beperkt aantal verzoeken doen op basis van artikel 710a Rv. Ik denk dat dat uitgangspunt moet blijven en dat je alleen in uitzonderingsgevallen naar een andere communicatievorm kunt uitwijken. Ik vind namelijk dat de deurwaarder, desnoods kort, iets op papier moet kunnen zetten. Er is nu ook een voorziening waarbij voorzieningenrechters, als het echt nodig, voor beslagen ook buiten kantooruren bereikbaar zijn. Er komt dan altijd een schriftelijk stuk, per e-mail, waar een schriftelijke beslissing op volgt.”

Het kan ook nuttig zijn voor gerechtsdeurwaarders en rechters om bij elkaar in de keuken te kijken.

De Bruin “Ik denk dat het voor voorzieningenrechters heel verhelderend kan zijn om een dagje mee te lopen op een deurwaarderskantoor. Het is voor die rechter goed om een stukje kantoor- en straatwerk van de deurwaar-

der te zien. Dan kun je zien wat de tenuitvoerlegging van een vonnis met zich meebrengt. Een voorbeeld daarvan is een zaak waarin een mooie vordering is toegewezen, maar waarbij het een eisende partij vervolgens niet lukt om zijn proceskosten betaald te krijgen. Een ander voorbeeld van hoe rechters en deurwaarders elkaar opzoeken, is in de vorm van zogenoemde professionele ontmoetingen over een onderwerp zoals bijvoorbeeld het bewijsbeslag. Een uitwisseling van gezichtspunten van een rechter, een advocaat, een gerechtsdeurwaarder en een IT-specialist kan dan heel verhelderend werken.”

Van der Putten “Op een studiedag van de rechtbank stelden ze me laatst de vraag waar deurwaarders tegenaan lopen bij de uitvoering van hun vonnissen. Dan kan het over hele concrete zaken gaan. Wanneer verbeurt een veroordeelde bijvoorbeeld de dwangsom, en is de geldsom inclusief of exclusief btw?”

De Bruin “Dat soort concrete zaken luisteren inderdaad nauw. Het formuleren van de vordering ligt bij die advocaat. In mijn cursussen geef ik altijd aan dat die advocaat er verstandig aan doet om met het oog op het executietraject vooraf, dus voordat de dagvaarding uitgaat, overleg te plegen met de deurwaarder. Zo voorkom je misverstanden.”

VERMOGENSREGELS VAN HUWELIJK VAN BELANG

Sinds 1 januari 2018 is het huwelijksvermogensrecht gewijzigd. Dat heeft ook invloed op de verhaalsmogelijkheden van schulden. Daarom is het ook voor gerechtsdeurwaarders goed om op de hoogte te zijn van de nieuwe regels van het huwelijksvermogensrecht. Karlijn Verhoeven, kandidaat-gerechtsdeurwaarder bij Groen & De Wilde Gerechtsdeurwaarderspraktijk, deed hier in het kader van haar opleiding tot gerechtsdeurwaarder onderzoek naar.

De reden dat het huwelijksvermogensrecht is aangepast door de wetgever is dat er in de praktijk vaker van de gemeenschap van goederen wordt afgeweken. Jaarlijks worden steeds meer huwelijksvoorwaarden gemaakt en worden uitsluitingsclausules vrijwel standaard in testamenten en schenkingsakten opgenomen. Verhoeven: “De beperkte gemeenschap van goederen is nu de nieuwe standaard voor huwelijken die sinds 1 januari 2018 gesloten zijn. Een deurwaarder houdt zich bezig met de executie van een vonnis en het verhalen van een schuld. Maar vaak ook met het voeren van de procedure voorafgaand aan het vonnis. Daardoor heeft hij ook te maken met het huwelijksvermogensrecht.”

BEPERKTE GEMEENSCHAP VAN GOEDEREN

“De algehele gemeenschap van goederen heeft alleen nog betrekking op goederen die in eigendom zijn gekomen na het moment van huwelijk en over goederen die voor het huwelijk al gemeenschappelijk waren. Het is dus niet meer zo dat vanaf het moment van het huwelijk ál het vermogen en alle schulden op één hoop terechtkomen”, legt Verhoeven uit. “Een tweede belangrijke wijziging is dat een erfenis in beginsel buiten de gemeenschap valt, ook al wordt deze tijdens een huwelijk ontvangen. Wat ongewijzigd is gebleven, is dat de schuldeiser zich mag verhalen op de goederen van de gemeenschap als een schuldenaar getrouwd is. Maar bij huwelijken die vanaf 1 januari 2018 gesloten zijn, mag de schuldeiser zich slechts verhalen op de helft van de opbrengst van een goed.”

PROBLEMEN VERWACHT BIJ VERHAAL

Volgens Verhoeven gaat de nieuwe wetgeving voor problemen zorgen bij het verhaal van een privéschuld

van de getrouwde schuldenaar op de gemeenschapsgoederen. “Dit zal de komende jaren tot de nodige jurisprudentie leiden. Bijvoorbeeld als de privéschuld verhaald wordt op het loon van de echtgenoot of een ander goed dat tot de gemeenschap behoort. Die privéschuld mag namelijk slechts verhaald worden op de helft van de opbrengst van het loon of het andere goed. Tevens heeft de echtgenoot van de schuldenaar het recht om tegen vergoeding van de helft van de waarde van een goed, het goed over te nemen. Dat goed behoort na overname dan voortaan tot zijn privévermogen.”

Verhoeven verduidelijkt het met een aantal situaties die in de praktijk kunnen voorkomen.

“Stel, er wordt beslag gelegd op een auto die tot het gemeenschappelijk vermogen van de echtgenoten behoort. De echtgenoot van de schuldenaar mag dan de helft van de waarde van die auto aan de deurwaarder betalen en daarmee het voertuig van de gemeenschap overnemen. Het is dan wel de vraag wat de waarde van de auto is, wie die vaststelt en wie de kosten betaalt voor het eventueel inschakelen van een taxateur. Om onnodige kosten te voorkomen lijkt het mij verstandig dat de deurwaarder de echtgenoot een voorstel doet. Hij zou bijvoorbeeld een gemiddelde waarde kunnen bepalen van de marktwaarde van drie vergelijkbare voertuigen. Dat voorkomt dat er wordt uitgegaan van een gemiddelde executiewaarde waardoor, in mijn optiek, de echtgenoot van de schuldenaar onterecht een voordeel geniet.”

Er kan zich ook een situatie voordoen waarbij beslag gelegd wordt op het periodieke inkomen van de echtgenoot dat tot de gemeenschap behoort. “De opbrengst moet dan beperkt worden tot de helft. De vraag is

dan wie ervoor verantwoordelijk is dat de helft van de opbrengst, boven de beslagvrije voet, inderdaad naar de schuldeiser gaat en de andere helft naar de gemeenschap of de echtgenoot. De werkgever of de deurwaarder?”

CUMULATIEF BESLAG

Bij cumulatief beslag op hetzelfde gemeenschappelijk goed wordt de situatie nog ingewikkelder. Het is namelijk mogelijk dat de ene deurwaarder een privéschuld op het gemeenschappelijk goed probeert te verhalen en de andere deurwaarder op hetzelfde goed voor een gemeenschappelijke schuld beslag heeft gelegd. “Hierover heeft de wetgever wel nagedacht”, zegt Verhoeven. “De ene helft

“De beperkte gemeenschap van goederen is nu de nieuwe standaard.”

van de opbrengst zou namelijk moeten worden verdeeld onder de schuldeisers voor de gemeenschappelijke schuld. De andere helft moet onder alle schuldeisers, zowel de gemeenschappelijke als de privéschuldeisers, verdeeld worden. Dit zal een hoop ingewikkeld rekenwerk met zich meebrengen. De systemen zullen hierop moeten worden aangepast om fouten te voorkomen. Naar verwachting zal dit wel tot de nodige jurisprudentie leiden.”

AANSPRAKELIJKHEIDSTELLING

Verhoeven benadrukt dat het sinds de wijzigingen in het huwelijksvermogensrecht nog belangrijker is geworden dat een deurwaarder zich voor het uitreiken van zijn dagvaarding afvraagt of een partij gehuwd is en zo ja, onder welke voorwaarden. Dit heeft namelijk invloed op de aansprakelijkheidstelling. Wanneer het gaat om een veroordeling tot betaling van een geldsom tegen een persoon die na 1 januari 2018 is gehuwd, onder het nieuwe

huwelijksvermogensrecht, zal de deurwaarder zich een aantal vragen moeten stellen.

“Allereerst is het van belang om te weten of de schuld een privéschuld is of een gemeenschappelijke schuld, omdat deze bijvoorbeeld is ontstaan tijdens het huwelijk. Gaat het om een gemeenschappelijke schuld, dan kunnen beide echtgenoten aansprakelijk worden gesteld en kan de deurwaarder zich in het executietraject verhalen op privévermogen van de ene echtgenoot én het gemeenschappelijk vermogen. Om discussie tijdens het traject te voorkomen is het verstandiger om deze vraag voorafgaand aan de procedure, bij de aansprakelijkheidstelling, te stellen.” Als het gaat om een privéschuld dan moet de deurwaarder zich afvragen op welk goed hij de schuld probeert te verhalen. “Op privégoederen van de getrouwde schuldenaar is volledig verhaal toegestaan. Is dit onduidelijk, bijvoorbeeld bij een inboedel, dan mag de deurwaarder ervanuit gaan dat het om een gemeenschappelijk goed gaat. Als de echtgenoot van de schuldenaar hiertegen bezwaar maakt, zal die moeten bewijzen dat het om een privégoed gaat.”

Het huwelijksvermogensrecht in het kort:

Met betrekking tot goederen/vermogen binnen het huwelijk kan er sprake zijn van drie situaties:

1. Algehele gemeenschap van goederen waarbij al het vermogen en alle schulden van de echtgenoot vanaf het moment van het huwelijk en die tijdens het huwelijk opgebouwd gemeenschappelijk zijn: Een schuldeiser van een van de echtgenoten mag zich dan verhalen op het vermogen in de gehele gemeenschap. Maar bij huwelijken die vanaf 1 januari 2018 gesloten zijn, mag hij zich slechts verhalen op de helft van de opbrengst van een gemeenschappelijk goed.
2. Huwelijksvoorwaarden met koude uitsluiting waarbij uitsluitend sprake is van privévermogen tussen partijen: een schuldeiser van een van de echtgenoten mag zich dan alleen verhalen op het privévermogen van de betreffende echtgenoot.
3. Huwelijksvoorwaarden met een beperkte gemeenschap van bijvoorbeeld een inboedel: een schuldeiser mag zich dan verhalen op het privévermogen van de betreffende echtgenoot en zijn deel van die beperkte gemeenschap.

BESLAG

MAAKT SOMS MEER

KAPOT DAN NODIG IS

Door prof. mr. A.W. Jongbloed

Beslaglegging kan tot een onnodig persoonlijk drama leiden. Dat blijkt uit het schrijnende verhaal van Astrid*, die slachtoffer werd van oplichtingspraktijken van haar man. Deze praktijkcase van hoogleraar executie- en beslagrecht prof. mr. A.W. Jongbloed laat zien hoe belangrijk het is proportionaliteit in acht te nemen.

Ruim veertien jaar werkte Frank* als accountmanager bij een kleine handelsonderneming. Na zijn indiensttreding ontwikkelde hij zich binnen het bedrijf snel. Na verloop van tijd leek Frank voor de buitenwereld mededirecteur geworden: zo gedroeg hij zich en zijn uitgavenpatroon steeg fors. In september 2010 bleek dat hij in die periode meer dan een miljoen euro had verduisterd. Het grootste gedeelte werd gebruikt om zijn gokverslaving te financieren, maar een bedrag van iets meer dan € 100.000 werd gebruikt voor aankopen en vakanties. Van dat laatste had zijn vrouw Astrid meege profiteerd.

REDDEN WAT ER TE REDDEN VIEL

Het laat zich raden dat het bedrijf zich 'bekocht' voelde toen de verduistering uitkwam. De gedupeerde onderneming probeerde te redden wat er te redden viel.

Frank – op staande voet ontslagen en inmiddels in een verslavingskliniek in Schotland – werd veroordeeld tot betaling van ruim € 1.300.000 voor geleden schade en bijna € 25.000 voor beslagkosten. De verhaalsmogelijkheden waren echter minimaal. Astrid daarentegen had een goede baan. En zij had ook geprofiteerd van de verduistering, bijvoorbeeld in de vorm van (dure) vakanties, sieraden en etentjes.

Het bedrijf liet beslag leggen op alles wat Astrid bezat en startte een procedure op grond van primair onverschuldigde betaling, subsidiair ongerechtvaardigde verrijking en meer subsidiair onrechtmatige daad. Inderdaad werd beslag gelegd. Niet alleen op het loon van Astrid, maar ook ‘op alles wat los en vast zat’: van meubels tot fietsen en van de inhoud van het medicijnkastje tot de net gekochte roze laarsjes in maat 21 voor haar nog ongebornedochtertje. Ze was namelijk bijna acht maanden zwanger... Een week later werd verlof verleend tot het in bewaring nemen van alle in beslag genomen roerende zaken (vgl. art. 709 Rv). Het betekende dat Astrid nog slechts de beschikking had over wat kleding en een bed: bijna alles was weggehaald, tot de lampen aan toe...

WIST ASTRID ERVAN?

Essentieel was de vraag of Astrid wist dat haar man geen mededirecteur was. Op het eerste gezicht zou ze dat als echtgenote geweten moeten hebben, maar alles was heel geleidelijk gegaan. Ze kregen een relatie toen zij nog studeerde. Frank was enkele jaren ouder; hij kreeg een leaseauto, verving zijn meubilair en ging kunst kopen. Beiden hadden al een bankrekening en daar kwam een gemeenschappelijke rekening bij, waarop ieder naar rato van het inkomen een bijdrage stortte voor de vaste lasten. Al met al was gaandeweg een situatie ontstaan waarbij de hoedanigheid van Frank niet ter sprake kwam: Frank gedroeg zich als directeur en ook familie, vrienden en bekenden gingen daarvan uit. Steeds had hij een logische verklaring. Zo hoefden in verband met de op te stellen huwelijksvoorwaarden de aandelen in het bedrijf niet op de staat van aanbreng te worden vermeld omdat er een fusie van twee andere bedrijven zou plaatsvinden. De notaris ging hiermee akkoord. Ook zijn gokverslaving wist Frank verborgen te houden: Terwijl Astrid lange dagen maakte, ging Frank aan het eind van de middag naar het casino. Om acht uur 's avonds zaten ze samen aan het eten.

UITSPRAAK HOF

De kantonrechter oordeelde dat het plausibel was dat Astrid niet had geweten van de leugens van Frank. Er

volgde een hoger beroep waarin diverse getuigen werden gehoord. Naast Astrid, Frank, de broer van Frank en de beide directeuren van de handelsonderneming, werd ook een vriend van het stel gehoord: een arts die één dag in de week als huisarts in een GGZ-kliniek werkte. Mede gezien het feit dat hij zich beroepshalve bezighoudt met persoonlijkheidsstoornissen en verslavingen, kan hij niet bevatten dat hij door Frank jarenlang op deze wijze om de tuin is geleid. Het laat zien dat Frank in staat is geweest een web van leugens te spinnen dat geruime tijd door niemand in zijn omgeving – zijn werkgever inbegrepen – kon worden ontward.

In zijn eindarrest overwoog het hof de overtuiging van Astrid dan ook als overtuigend: zij kreeg geen volledig inzicht in de financiële situatie van Frank en had geen aanleiding om redelijkerwijs aan het aandeelhouder-schap te twijfelen. Aan het eindarrest van het hof was een procedure van ruim drie jaar voorafgegaan. Pas na deze uitspraak werden de in bewaring genomen zaken geretourneerd. Het dochtertje van Astrid had inmiddels maat 24: de roze laarsjes pasten niet meer.

EEN STAP TE VER

Het bedrijf had onvoldoende controle uitgeoefend. Er was weleens gesproken over een tegenvallende winst, maar kennelijk werden de boeken door de beide directeuren/aandeelhouders niet gecontroleerd. De acties die het bedrijf ondernam kunnen als ‘wraak’ worden gekenschetst. Beslaglegging lag voor de hand, maar de gerechtelijke bewaring van alle in beslag genomen roerende zaken was een stap te ver. Het bedrijf had besloten om de gehele inboedel van de echtelijke woning in bewaring te nemen. Astrid was toen acht maanden zwanger en heeft hierdoor bij haar ouders moeten intrekken. Sinds september 2010 had zij geen spullen meer tot haar beschikking: alle spullen die zij had aangeschaft voor de baby zijn in bewaring genomen en heeft zij opnieuw moeten aanschaffen. Daarnaast werd er beslag gelegd op haar salaris, waardoor zij onmogelijk aan al haar financiële verplichtingen kon voldoen. Het lijkt erop dat het bedrijf tegen beter weten in zo heeft gehandeld. In ieder geval had na enige tijd de hele actie heroverwogen kunnen worden.¹

RUG RECHT HOUDEN

De vordering van het bedrijf werd in juli 2011 door de kantonrechter afgewezen. Op dat moment had de gerechtelijke bewaring opgeheven moeten worden. De advocaat had zijn opdrachtgever daarop kunnen wijzen en zijn rug recht moeten houden. Maar ook *rechters* zijn nog steeds²

'Beslag op kinderlaarsjes brengt nauwelijks iets op'

bang om beslagen (en kennelijk ook een gerechtelijke bewaring) op te heffen. De beslaglegger zou zich bij een andersluidend oordeel in hoger beroep immers niet kunnen verhalen, en dan toch aansprakelijk zijn voor de geleden schade (wat enkel geldt bij een totale afwijzing van de vordering of bij misbruik van recht). Ook realiseren rechters zich niet dat een daaropvolgende schadevordering nagenoeg kansloos is, omdat het causaal verband tussen beslag en schade moeilijk te leveren is en de verhaalsmogelijkheden dan al zeer beperkt zijn. Bovendien lijkt het erop dat rechters zich te weinig realiseren waartoe de mogelijkheid van conservatoir beslag in het leven is geroepen: voor handelsconflicten. In een geval als dit had enige terughoudendheid gepast, want het beslag/de gerechtelijke bewaring werden als pressie-, om niet te zeggen als vergeldingsmaatregel ingezet. Realiseert men zich wel welke beperkte waarde dit soort tweedehands zaken hebben en hoe groot de inbreuk op het privéleven is bij beslaglegging of bewaring?

ROL VOOR DE GERECHTSDEURWAARDER

Ook gerechtsdeurwaarders dienen op hun *qui-vive* te zijn. Een advocaat die beslag wil leggen en aanstuurt op gerechtelijke bewaring, staat misschien onder druk van zijn opdrachtgever, of wordt meegezogen in de actie van het moment. Een gerechtsdeurwaarder heeft de onafhankelijkheid en deskundigheid om te bepalen wanneer acties zinloos zijn, of wanneer de proportionaliteit ontbreekt. De deurwaarder is weliswaar geen taxateur, maar weet heel goed dat beslag op kinderlaarsjes nauwelijks iets opbrengt en dat bewaring daarvan enkel vergelding tot doel heeft.

Voorzieningenrechters gaan af op wat in het verzoekschrift wordt voorgeschoteld en gerechtsdeurwaarders zien de praktijk onder ogen. Daartussen kan een wereld van verschil bestaan. We kennen al het kort geding ex artikel 254 Rv en het deurwaardersrenvooi van artikel 438 Rv.³ In sprekende gevallen zou de gerechtsdeurwaarder de voorzieningenrechter om heroverweging moeten kunnen vragen. Daarmee wordt dan recht gedaan aan de positie van de gerechtsdeurwaarder als openbaar ambtenaar, die de belangen van alle betrokkenen in de gaten moet houden. Een mogelijk onterecht beslag met alle gevolgen van dien kan dan worden vermeden. Een andere meer bij de huidige rechtspraak aansluitende optie zou zijn: het

beslag leggen, waarmee wordt voldaan het conserverende karakter, en daarna een opheffingskortgeding voeren.

Bij een beslag en/of gerechtelijke bewaring moet ook ruimte zijn voor contra-indicaties. In casu werd vermeld dat er sprake was van een huwelijk in algehele gemeenschap van goederen. Op het argument dat dit niet zo was werd geen acht geslagen. Klopt er een onderdeel niet, dan blijken vaak ook andere onderdelen niet geheel te kloppen. Ook moet acht worden geslagen op rechterlijke uitspraken die tijdens de procedure worden gedaan. In dit geval zijn diverse procedures gevoerd waarin Astrid in het gelijk werd gesteld. Advocaten en rechters moeten dan de moed hebben om te bezien of de toegepaste maatregelen heroverwogen moeten worden.

CONCLUSIE

Astrid is er gelukkig helemaal bovenop gekomen. Dat dankt zij aan haar familie en haar werkgever, die alle vertrouwen in haar bleven houden en voor goede opvang zorgden. Astrid had het geluk dat haar burens juridisch advies konden geven en dat zij een rechtsbijstandsverzekering had afgesloten, want anders was ze 'kapot geprocedeerd'.

Tot slot lijkt me dat in gevallen als deze, waarin onterecht beslag is gelegd c.q. onterecht toestemming voor gerechtelijke bewaring is gegeven, de daadwerkelijke proceskosten moeten worden toegewezen. Nu moest een forfaitaire proceskostenveroordeling volstaan. Maar welke advocaat is bereid voor € 18.662, procedures te voeren, waarbij in een drieënhalf jaar durende procedure de wederpartij in hoger beroep 191 producties overlegt?

* *De namen van Astrid en Frank zijn gefingeerd.*

- 1 De kosten van de gerechtelijke bewaring bedroegen € 873,44 per mand vermeerderd met wettelijke rente. In casu ging het om circa 40 maanden ofwel circa € 35.000.
- 2 Vgl. M. Meijssen en A.W. Jongbloed, Conservatoir beslag in Nederland, zekerheid en pressiemiddel, Raad voor de rechtspraak, Research Memoranda nummer 2/2010, jaargang 6, SDU Den Haag 2010.
- 3 Een uitstekend middel, want het blijkt dat gerechtsdeurwaarders de vinger op de zere plek leggen. Ze maken hun eigen afweging en als naar hun mening een grens wordt overschreden richten zij zich (met succes) tot de voorzieningenrechter. Vgl. A.W. Jongbloed, Het deurwaardersrenvooi, BER 2018/1, p. 19-26.

VISMANS
DEURWAARDERS & INCASSO

Voor ons servicekantoor aan het Wilhelminaplein te Rotterdam (in de centrale hal van de Rechtbank) zijn wij per direct op zoek naar een:

MEDEWERKER (M/V) AMBTELIJKE OPDRACHTEN (full-time)

Je bent als medewerker ambtelijke opdrachten verantwoordelijk voor het zelfstandig uitvoeren van opdrachten vanuit onder meer de advocatuur, het notariaat en collega-deurwaarders. Daarnaast fungeer je als vraagbaak op het gebied van proces-, beslag- en executierecht.

Sluit deze functie volledig aan bij jouw profiel en persoonlijkheid stuur dan je CV en motivatiebrief aan onze office-manager, Marco Kanselaar (m.kanselaar@ram-vismans.nl).

JE TAKENPAKKET BESTAAT UIT:

- Het ontvangen, controleren en redigeren van ambtelijke stukken
- Het coördineren van de dagelijkse ambtelijke opdrachten
- Het verwerken en voeren van correspondentie met opdrachtgevers en derden
- Het onderhouden van telefonische contacten met opdrachtgevers en derden
- Het geven van advies op het gebied van proces-, beslag- en executierecht

WELKE EISEN STELLEN WE AAN JE:

- Een afgeronde HBO-studie (Deurwaardersopleiding / Rechten / MER)
- Minimaal 2 jaar werkervaring in een soortgelijke functie
- Goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal in woord en geschrift

WELKE KENMERKEN HEB JE:

- Klantgericht
- Stressbestendig
- Punctueel
- Zelfstandig
- Teamplayer
- Oplossingsgericht
- Goed in het stellen van prioriteiten
- Ambitieuus (geen 9 - 5 mentaliteit)

OMGAAN MET DEBITEUREN

MET EEN LICHT
VERSTANDELIJKE
BEPERKING IS

VAK APART

Het lectoraat Armoede Interventies van de Hogeschool van Amsterdam ontwikkelde onlangs een aantal 'handreikingen' voor professionals in het sociale domein, waaronder de gerechtsdeurwaarders. Dit instrument biedt handvatten om mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) eerder te herkennen en beter te kunnen begeleiden. Gerechtsdeurwaarder Dennis Joustra werkte mee aan de totstandkoming van de handreiking. Hij sprak met Yvonne van Houdt, directeur van MEE NL, over de specifieke problematiek van deze vaak lastig te herkennen doelgroep.

Bij naar schatting 1 op de 8 Nederlanders is sprake van een licht verstandelijke beperking. Dat wil zeggen dat er sprake is van een combinatie van een IQ lager dan 85, een beperkt sociaal aanpassingsgedrag op verschillende levensgebieden en dat die beperkingen aangeboren zijn. "De groep Nederlanders met een LVB is veel groter dan mensen vaak denken", zegt Yvonne van Houdt, directeur van MEE NL, de koepelorganisatie voor MEE-organisaties die zich inzetten voor participatie van mensen met een beperking. "Dat komt mede omdat ze vaak opgaan in groepen die we op een andere manier labelen. Als debiteur bijvoorbeeld, of als verwarde persoon, of als dakloze of als iemand die in detentie zit. Of als bewoner van een instelling. Hoewel harde cijfers ontbreken, zijn er duidelijke aanwijzingen dat LVB-ers in al deze categorieën oververtegenwoordigd zijn – dus ook onder schuldenaren."

FINANCIËLE PROBLEMEN

Dat mensen met een LVB vaker dan gemiddeld in financiële problemen komen is niet verwonderlijk. Ze hebben niet alleen problemen op conceptueel niveau (begrip van rekenen, taal en klokkijken) maar ook problemen in de sociale en praktische vaardigheden (huishouden, studie of school, OV, werk en zelfverzorging). Daar komt bij dat ze hun eigen mogelijkheden vaak overschatten en hun tekortkomingen onderschatten. Van Houdt: "Mensen met een LVB komen snel in de problemen omdat ze gemakkelijk een transactie aangaan waarvan ze de consequenties niet overzien. Soms zijn die transacties legaal, zoals het

afsluiten van een duur telefoonabonnement. Maar ze zijn ook meer dan gemiddeld kwetsbaar voor illegale activiteiten, zoals het optreden als katvanger.”

Tegelijkertijd is het voor professionals vaak lastig om een LVB te herkennen. Niet alleen zijn er geen uiterlijke kenmerken of vaste gedrags- of persoonlijkheidskenmerken die mensen met een LVB onderscheiden van anderen, LVB-ers doen ook vaak hun best om hun beperking te verbergen. “Ze zijn niet zelden behoorlijk verbaal vaardig en ‘streetwise’”, zegt Van Houdt.

RISICO OP ONTSPORING LEVENSGROOT

Van Houdt is blij met de handreikingen die de Hogeschool van Amsterdam heeft ontwikkeld. Want de groep mensen met LVB is misschien niet groter dan tien jaar geleden, maar de problematiek is wel toegenomen. “De maatschappij wordt steeds complexer, ook op financieel gebied door het toenemend aantal digitale transacties. Tegelijkertijd is zelfredzaamheid al jaren de dominante politieke mantra. Tel daarbij op dat de zorg voor kwetsbare groepen van het Rijk overgegaan is naar de gemeenten, die nogal wat tijd nodig hebben gehad om dat vorm te geven. Ze bekijken vaak eerst wat hulpvragers zelf kunnen, alvorens ze zorg vergoeden. Bij LVB-ers is die eigen kracht doorgaans gering, ook al komen ze misschien minder kwetsbaar over.”

Van Houdt wil maar zeggen: het risico op (financiële) ontsporing is levensgroot. “Het zijn mensen met een laag inkomen of een uitkering, die met allerlei toeslagen de eindjes aan elkaar proberen te knopen. Er hoeft maar iets onverwacht te veranderen en er ontstaan problemen.”

Gerechtsdeurwaarder Dennis Joustra herkent het beeld dat Van Houdt schetst. Hij werkte namens de KBvG mee aan de totstandkoming van de handreiking voor de deurwaarders. “Een mooi initiatief – al wil ik graag benadrukken dat zo’n handreiking geen invloed heeft op hoe ik mensen zie en mijn werk als deurwaarder invul”, zegt hij. “Of iemand inderdaad een LVB heeft is geen diagnose die je even aan de deur kunt stellen. Maar de handreiking helpt wél om sneller te kunnen achterhalen wat er nu eigenlijk echt speelt achter de voordeur – ook bij mensen die misschien afwijkend gedrag vertonen. En dat zie ik als een essentiële taak van een deurwaarder. In de praktijk merk ik dat debiteuren soms heel gemakkelijk meegaan in een betalingsregeling, maar zich niet beseffen dat ze hier eigenlijk geen financiële ruimte voor hebben. Mensen vinden het dan niet altijd prettig om te laten merken dat ze iets niet begrijpen.”

VERBINDING MAKEN

Op de man of vrouw af vragen of iemand iets begrepen heeft, werkt sowieso niet bij mensen met een LVB, weet

“Bij een beslaglegging is het nóg belangrijker om verbinding te maken.”

Signalen die het meest zichtbaar zijn in het allereerste contact tussen deurwaarders en debiteuren en kunnen duiden op een LVB:

- Niet reageren op brieven.
- Tijdens telefoongesprek snel een onhaalbare betalingsafspraken maken.
- Bij huisbezoek overdreven beleefd en netjes of juist hondsbrutaal.
- De schuld op een ander afschuiven.
- Dure merkkleding en zwaar opgemaakt of slonzig, onverzorgd.
- Stapels ongeopende post, gesorteerd op logo.

Van Houdt. “Want dat is een gesloten vraag en mensen zijn dan heel snel geneigd om ‘ja’ te zeggen. Uit schaamte, of om ervan af te zijn of omdat ze daadwerkelijk denken het te snappen terwijl dat niet het geval is.” Joustra: “Klopt. In dat opzicht zijn veel van de aanbevelingen in de handreiking trouwens ook nuttig voor debiteuren in het algemeen. Want struisvogelgedrag komt natuurlijk ook vaak voor bij mensen zonder LVB.”

Voor Joustra is de handreiking vooral een instrument om met schuldenaren in gesprek te komen. “Misschien niet direct de eerste keer, als ik met een dagvaarding aan de deur sta. Dan leg ik uit wat ik kom doen, en misschien ontstaat er een gesprek over wat er aan de hand is. Zo niet, ook goed. Als ik vervolgens terug moet komen met de uitspraak van de rechter dan vraag ik wél door. Speelt er meer? Op welk nummer is de debiteur te bereiken? Staat hij of zij open voor hulp, bijvoorbeeld van een bewindvoerder of buurtregisseur? En bij een beslaglegging is het nóg belangrijker om de verbinding te maken, want eigenlijk is het beslag niet het doel. Ik probeer dan echt tot een andere oplossing te komen.”

Juist omdat mensen “hun IQ niet op hun voorhoofd hebben staan”, zoals Van Houdt het uitdrukt, is het zinvol om op meerdere manieren te checken of een boodschap wel begrepen is. Daar moet ook tijd voor

gemaakt worden bij een bezoek. “Je hebt dan de keuze: of je organiseert dat, of je neemt voor lief dat je hele interventie minder succesvol is. Lijkt mij geen lastige keuze”, zegt Van Houdt. Dat vindt Joustra ook: “Dat is ook beter voor de opdrachtgever, want die heeft er evenmin baat bij dat iemand zijn afspraken niet nakomt omdat ze niet realistisch of niet begrepen zijn.”

WERKWIJZE AANPASSEN

De handreiking is inmiddels breed verspreid binnen de beroepsgroep. Of dat ook tot een brede toepassing zal leiden durft Joustra niet te zeggen. “Ik denk dat vooral de wat grotere kantoren de capaciteit hebben om hiermee aan de slag te gaan, voor zover ze dat al niet doen. Want het gaat niet alleen om je persoonlijke communicatie-skills, maar ook om die van de medewerkers op kantoor. Als die er aan de telefoon op blijven hameren dat ‘er een schuld is’ of dat ‘de afspraak niet is nagekomen’, dan kom je bij iemand met een LVB niet veel verder. Dan kun je je werkwijze beter aanpassen, bijvoorbeeld door er aandacht aan te besteden in bepaalde leerstraten.” Van Houdt: “Wat mij betreft is de belangrijkste boodschap: ook bij mensen met een LVB is er handelingsperspectief voor de deurwaarder. Met de juiste kennis en vaardigheden is er meer mogelijk dan je misschien denkt.”

REGIOBIJEENKOMSTEN ZORGEN VOOR VERBINDING MET DE PRAKTIJK

NIET ÓVER, MAAR MÉT ELKAAR PRATEN

Harde concurrentie, steeds meer media-aandacht, nieuwe verordeningen... Het is onrustig in de beroepsgroep en er komen telkens nieuwe vragen op. Des te meer reden om de regiobijeenkomsten van de KBvG te bezoeken, vinden initiatiefnemers Wilbert van de Donk en Michaël Brouwer.

Wie herinnert zich nog de resortbijeenkomsten? Ongeveer drie jaar geleden vond de laatste plaats. “Met de nieuwe Gerechtsdeurwaarderswet uit 2016 kwamen deze bijeenkomsten stilzwijgend te vervallen”, legt voorzitter Wilbert van de Donk uit. “Al snel bleek dat hiermee voor gerechtsdeurwaarders nog meer verdween: een belangrijke gelegenheid om op een informele manier te sparren met elkaar én met het bestuur.”

Dat laatste beaamt ook Michaël Brouwer, voorzitter van de ledenraad van de KBvG. “Vanuit de beroepsgroep klinken al langer geluiden over de toenemende afstand tussen het bestuur en de leden. De Algemene Ledenvergadering (ALV) heeft altijd een volle agenda en biedt weinig ruimte om de diepte in te gaan. Bovendien maak de grootte van de groep het moeilijker om interactie aan te gaan. De regiobijeenkomsten zijn dan ook een belangrijke aanvulling op de ALV.”

RUIMTE VOOR GESPREK

In het najaar van 2018 organiseerde de KBvG voor het eerst vijf regiobijeenkomsten. De keuze voor de locaties (Eindhoven, Amsterdam, Heerenveen, Apeldoorn en Nieuwerkerk a/d IJssel) was gebaseerd op de indeling

van de vroegere resorts. “De regionale indeling van de bijeenkomsten is inhoudelijk nog steeds een voordeel”, legt Brouwer uit. “Veel deurwaarders hebben nog steeds veel klanten in de regio. Daarbinnen heb je niet alleen te maken met dezelfde klantenkring, maar bijvoorbeeld ook met dezelfde politie en rechters. Soms kan het handig zijn om daarover ervaringen uit te wisselen.”

De regiobijeenkomsten blijven daarnaast een goede gelegenheid om de op de ALV geagendeerde onderwerpen voor of na te bespreken. “Een verordening legt al veel zaken vast, maar de praktische invulling kan dan nog veel vragen opleveren”, legt Van der Donk uit. “Niet iedereen heeft dezelfde vragen. Een klein kantoor kan bijvoorbeeld tegen heel andere dingen aanlopen dan een groot kantoor.”

Een goed voorbeeld hiervan is de doorbelasting van de kosten van het tuchtrecht, weet Brouwer. “Vanuit de KBvG is besloten de bedragen te verrekenen via het exploit. Het ene kantoor vindt dat maar lastig, omdat het om relatief kleine bedragen gaat. Een ander kantoor denkt: veel kleine beetjes is ook veel geld. Dat soort verschillende standpunten zijn belangrijk om met elkaar te bespreken.”

Deelnemer aan het woord: Ron de Klerk, De Klerk Vis Niekus Gerechtsdeurwaarders en Incasso B.V.

‘Juist nu goed om ervaringen te delen’

“De nieuwe tariefstructuur houdt ons momenteel behoorlijk bezig. Dat dat voor alle deurwaarders geldt, bleek ook wel tijdens de regiobijeenkomst in oktober 2018 in Apeldoorn. We hebben het er veel over gehad. Je kunt denken: de verordening ligt toch al vast, wat valt er dan nog te bespreken? Maar zo’n bijeenkomst is een mooie gelegenheid om aanvullende vragen te stellen. Zelf had ik bijvoorbeeld een vraag over twee bepalingen die elkaar leken tegen te spreken. Die vraag had ik van tevoren al ingediend. Dat helpt, want dan weet je zeker dat je vraag aan bod komt. Een goede agenda helpt ook om de bijeenkomst effectiever te maken. We hebben het allemaal druk, dan is het belangrijk dat je ook echt wat aan zo’n middag hebt.

Tijdens de bijeenkomst gaven Wilbert en Michaël mij het gevoel dat ze goed luisterden, ook naar individuele zorgen. Dat vind ik belangrijk: dat elk lid er toe doet. De opkomst had ik nog wel wat groter verwacht. Zeker voor de jonge generatie denk ik dat het belangrijk is om ervaringen te delen. Het gaat niet heel goed in de sector; juist dan moet je aandacht blijven besteden aan het groepsgevoel. En het is goed om het bestuur te laten weten waar we in de praktijk tegenaan lopen. Bij een ALV zie je toch vaak dezelfde gezichten: het gevaar daarvan is dat je als beroepsorganisatie de verbinding met de praktijk mist.”

GOEDE SFEER EN INTERACTIE

Alle bijeenkomsten vonden plaats aan het einde van de middag en werden afgesloten met een borrel. Rond acht uur betrokken de deelnemers weer richting huis. De prettige sfeer bood een goed tegenwicht aan de verhitte discussies die elders weleens over de sector worden gevoerd, vindt Brouwer. “Op sociale media bijvoorbeeld worden vaak vooral meningen geponeerd; tijdens een bijeenkomst heb je de ruimte om het gesprek aan te gaan. Ik vond dat er goede, inhoudelijke vragen werden gesteld. Er werd niet óver elkaar maar mét elkaar gepraat. Dat is belangrijk, want het gaat om de toekomst van onze beroepsgroep.”

Een positieve sfeer hoeft echter niet ten koste te gaan van kritisch geluiden, vindt ook Van de Donk. “Juist een regiobijeenkomst is geschikt voor kritische vragen en opmerkingen. Daar kunnen we als bestuur vervolgens rekening mee houden. Dat komt de uiteindelijke besluitvorming alleen maar ten goede.”

NIEUWE BIJENKOMSTEN

In april 2019 zullen weer regiobijeenkomsten worden georganiseerd. Heb je van tevoren al onderwerpen die je wilt bespreken? Of heb je ideeën over de opzet of de uitvoering van de regiobijeenkomsten? Stuur ze dan naar kbgv@kbgv.nl.

advertentie

Praktijkgericht, heldere taal en docenten uit het werkveld

 **kom
juridisch
trainen**

Voor de komende maanden bieden wij u weer de nodige PE cursussen aan.

Daarbij kunt u kiezen voor een hele dag (8 punten) voor € 450,- of een halve dag voor € 250,- (4 punten).

Wilt u dat wij cursussen incompany organiseren, informeert u dan naar de mogelijkheden.

Kom trainen!

PE cursussen

17 april	Dwangsom en verjaring	Arnhem
17 april	Erfrecht en de deurwaarderspraktijk	Arnhem
25 april	Beslagformaliteiten	Rotterdam
25 april	Derdenbeslag, alimentatiebeslag en meer	Rotterdam
8 mei	Beslagvrije voet	Amsterdam
8 mei	Erfrecht en de deurwaarderspraktijk	Amsterdam
18 mei	Derdenbeslag, alimentatiebeslag en meer	Arnhem
18 mei	Betekenen in het buitenland	Arnhem
15 juni	De gerechtsdeurwaarder en de AWB	Rotterdam
15 juni	Dwangsom en verjaring	Rotterdam

Met recht wijzer

Kom juridisch trainen
Spinner 6
8456 HZ DE KNIPE

T: 06 22 90 20 18
E: info@kom-trainen.nl
W: www.kom-trainen.nl

“LAAGGELETTERDEN ZIJN OVERVERTEGENWOORDIGD ONDER SCHULDENAREN”

In Nederland hebben 2,5 miljoen volwassenen grote moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. De impact hiervan op de samenleving is groot. Bijvoorbeeld omdat laaggeletterdheid tot problematische schulden kan leiden. Onderzoeker Maurice de Greef legt uit hoe gerechtsdeurwaarders een preventieve rol kunnen spelen.

Prof. dr. Maurice de Greef is gastprofessor Leereffecten Laagopgeleiden en Laaggeletterden en bekleedt de nieuwe UNESCO Leerstoel Volwasseneneducatie aan de Vrije Universiteit Brussel. Als onderzoeker werkt hij onder meer samen met bijna alle Regionale Opleidingscentra (ROC), Stichting Lezen & Schrijven en diverse gemeenten. “De afgelopen jaren ben ik betrokken geweest bij meer dan 75 onderzoeken naar de impact van volwasseneneducatie”, legt hij uit. “Dit is onderwijs dat zich specifiek richt op mensen die een achterstand hebben in basisvaardigheden, zoals taal, rekenen of het omgaan met digitale middelen.”

De onderzoeken van De Greef zijn onder te verdelen in kwantitatief en kwalitatief onderzoek. Uit de tweede categorie herinnert hij zich nog een gesprek uit het begin van zijn carrière. “Deze man had een taaltraject gevolgd en vertelde me dat hij sindsdien minder vaak voor de

rechtbank stond. Zoiets blijft je wel bij.” In het kwantitatieve onderzoek analyseert hij met behulp van een voormeting en een nameting de brede sociale impact van leertrajecten op het gebied van lezen en schrijven. Ook in dat onderzoek ontdekte hij jaren geleden al de correlatie tussen laaggeletterdheid en problematische schulden. “Bij twintig tot dertig procent van de populatie bleek verbetering van taalvaardigheden een belangrijk neveneffect te hebben: betere financiële vaardigheden. Dit was zelfs het geval zonder specifieke aandacht voor lezen en schrijven. Het laat zien dat je armoedebestrijding ook van een andere kant kunt aanpakken.”

KWETSBAAR

Mensen die moeite hebben met lezen en schrijven zijn op verschillende manieren extra kwetsbaar op het gebied van financiën. Van het ‘ja’ zeggen tegen een overeenkomst die ze eigenlijk niet goed begrijpen tot het te laat

betalen van rekeningen, omdat ze de factuur niet begrijpen. De toenemende digitalisering maakt het voor laaggeletterden soms alleen maar moeilijker, weet De Greef. “Voor zorgverzekeraars kun je tegenwoordig een foto van je factuur maken en deze digitaal doorsturen. Voor veel mensen geeft dat extra gemak. Maar voor laaggeletterden is de uitleg van zo’n proces nauwelijks te volgen.”

Schulden en laaggeletterdheid vormen een complexe combinatie. Want als laaggeletterden eenmaal een rekening niet betalen en een aanmaning ontvangen, vinden ze het vaak lastig die te begrijpen. Wanneer ze vervolgens niets met de waarschuwing doen, stapelen de problemen zich al snel op. “Uit onderzoek met de Taalmeter van Stichting Lezen en Schrijven bleek dat schriftelijke communicatie van schuldeisers vaak veel te moeilijk is. Die brieven zouden eigenlijk uit duidelijke en eenvoudige taal moeten bestaan, maar voldoen daar maar zelden aan.” Bij het verbeteren van brieven kan het helpen om gebruik te maken van taalambassadeurs: oud-taalcuristen die ervaring hebben met laaggeletterdheid en hun ervaringen overdragen aan anderen. De Greef: “Zij leren ons bijvoorbeeld dat een brief kort moet zijn en niet veel verschillende boodschappen mag bevatten. Daarnaast kan ook het gebruik van illustraties helpen om een boodschap te verduidelijken.”

HARDOP VOORLEZEN

Een begrijpelijke brief is niet altijd voldoende om mensen tot actie te laten overgaan, weet De Greef. Zeker bij een belangrijke boodschap verdient het aanbeveling om te controleren of die boodschap ook echt is overgekomen. Idealiter door de brief samen met de ontvanger door te lopen. Vaak is dat niet haalbaar – er wordt niet voor niets voor een brief gekozen –, maar juist een deurwaarder beschikt wél over die mogelijkheid. Die geven een exploit immers af aan de deur en kunnen daarmee direct controleren of de schuldenaar de tekst kan lezen. De Greef: “Een deurwaarder kan simpelweg vragen om een deel van de tekst hardop voor te lezen en zo vragen of iemand het begrepen heeft, of vragen iets in te vullen. Op die manier wordt snel genoeg duidelijk of ze moeite hebben met lezen en schrijven. Zelf zullen ze dit niet snel aangeven, vooral uit schaamte. Soms dragen mensen zelfs een mitella. Ze doen daarmee net alsof ze fysiek niet in staat zijn te schrijven, terwijl ze eigenlijk laaggeletterd zijn.”

Schaamte voor laaggeletterdheid is volgens De Greef ook een probleem bij de werving voor taaltrajecten. “Veel laaggeletterden kunnen prima functioneren in deze samenleving, bijvoorbeeld omdat ze kunnen vertrouwen op hun partner. Maar als die om welke reden dan ook wegvalt, hebben ze opeens een probleem. Soms kunnen die mensen worden opgespoord via bijvoorbeeld de huisarts of een buurtsportcoach, maar vaak blijven

deze mensen lang onder de radar. Ze durven er niet voor uit te komen.” De schuldenketen kan in deze situatie wat betekenen, denkt De Greef. “Wanneer eenmaal blijkt dat mensen laaggeletterd zijn, kan een deurwaarder of schuldhulpverlener hen in contact brengen met een organisatie die taalopleidingen aanbiedt.”

SAMENWERKING

In Nederland worden taaltrajecten in het algemeen uitgevoerd door gemeenten in samenwerking met taalaanbieders. “Veel regio’s doen dit al behoorlijk goed, maar de infrastructuur kan nog beter”, vindt De Greef. Het gaat dan niet alleen om beschikbaarheid van financiële middelen, maar ook om structuur en samenwerking. Naast partijen als ROC’s, particuliere taalaanbieders, Stichting Lezen en Schrijven en bibliotheken, ziet De Greef ook potentie in nieuwe allianties. “Met een cursus ‘hulp bij belastingaangifte’ kun je bijvoorbeeld twee vliegen in een klap slaan: mensen helpen met praktische zaken en tegelijkertijd in direct contact komen met mensen die baat kunnen hebben bij een taaltraject.”

Ook schuldhulpverleners en deurwaarders kunnen aandacht voor laaggeletterdheid integreren in hun werkwijze. Door structurele samenwerking met ROC’s, particuliere taalaanbieders en taalhuizen, kunnen zij wellicht breder invulling geven aan hun maatschappelijke rol. Wanneer laaggeletterden immers in een taaltraject komen, levert dat nog veel meer op dan alleen een kleinere kans op problematische schulden. “Denk aan het lezen van bijvoorbeeld een bijsluiting van een medicijn. Het aanpakken van laaggeletterdheid kan mensen in brede zin zelfredzamer maken.”

3 tips voor deurwaarders

Zorg ervoor dat alle schriftelijke communicatie begrijpelijk is (liefst ‘B1-niveau’). Maak hierbij gebruik van de ervaring van taalambassadeurs. (zie: <https://www.lezenenschrijven.nl/taalambassadeur/>)

Twijfel je of een schuldenaar problemen heeft met lezen en schrijven? Controleer of je boodschap overkomt. Bedenk dat mensen (uit schaamte) vaak hun best doen om hun laaggeletterdheid te verbergen.

Wil je een structurele bijdrage leveren aan het aanpakken van laaggeletterdheid? Zoek de samenwerking op met (lokale) aanbieders van taalopleidingen, zoals een ROC of taalhuis. (zie: www.taalvoorhetleven.nl)

IN DE MEDIA

'IN DE MEDIA' BESPREEKT OPVALLENDE ARTIKELEN, MENINGEN EN REACTIES DIE DE LAATSTE TIJD IN DE MEDIA ZIJN VERSCHENEN OVER HET DEURWAARDERSVAK. WAT IS ER GEPUBLICEERD, WAT WAS DE REACTIE EN WAT KUNNEN WE HIERVAN LEREN?

Het deurwaardersvak stond de laatste weken weer veel in de belangstelling van de media. Het jaar begon met 'vuurwerk' door een bericht op ftm.nl van journalistieke beweging Follow The Money.

4 januari 2019

FOLLOW THE MONEY

Het artikel op FTM met als kop 'Toezichthouder wil deurwaarders aanpakken' komt met vervelend nieuws over onwettige prijsafspraken die deurwaarders zouden maken met hun opdrachtgevers. Directeur Marijke Kaptein van Bureau Financieel Toezicht kondigt in ferme taal aan hier onderzoek naar te gaan doen en er snel werk van te gaan maken. "De KBvG en haar leden werden plotseling met dit bericht geconfronteerd", vertelt Paul Otter, bestuurslid communicatie van de KBvG. "Dat had op zijn zachtst chiquer gekund. Bij het publiceren van het artikel heeft vrijwel geen wederhoor plaatsgevonden met de KBvG. Het is daardoor een ongenueanceerd, eenzijdig en gekleurd verhaal geworden. Onze voorzitter Wilbert van de Donk heeft nog wel contact gezocht met FTM, maar zij bleken niet echt geïnteresseerd in een weerwoord of uitleg van zijn kant. En dat terwijl FTM zegt onafhankelijke onderzoeksjournalistiek te bedrijven en transparantie belangrijk vindt."

Dat staat los van het feit dat prijsafspraken met opdrachtgevers voorkomen en dat de KBvG met een Verordening Grenzen Tariefmodellen hier zelf ook paal en perk aan gaat stellen. "Daarom is het wel goed dat media er aandacht aan besteden, maar dan wel op de goede manier. Mevrouw Kaptein is ook geen onbekende voor ons, ze heeft het concept van de verordening ter becommentariering ontvangen. Dan verwacht je een bepaalde mate van fatsoen. We hadden liever eerst één-op-één met mevrouw Kaptein gesproken, zodat we eventueel samen een gefundeerd verhaal in de media hadden kunnen brengen."

11 januari 2019

DE VOLKSKRANT

KBvG-voorzitter Wilbert van de Donk plaatst een opiniestuk met de kop 'Huisbezoek deurwaarder heeft alarmerende functie' in de Volkskrant. Hij reageert hiermee op verwijten die aan het adres van de KBvG, voornamelijk in de publicatie van BFT.

"Dat heeft onze voorzitter heel hoffelijk en vanuit eigen kracht gedaan. Zonder olie op het vuur te gooien heeft hij duidelijk gemaakt wat de toegevoegde waarde van een gerechtsdeurwaarder is voor de maatschappij." Het werken als openbaar ambtenaar in de frontlinie van de maatschappij brengt vanzelfsprekend reacties en weerstand teweeg. "Dat is onderdeel van het vak. Maar het moet wel redelijk blijven." Otter haalt een LinkedIn-post van een collega-deurwaarder uit België aan. "Zoals die zuiderbuur het verwoordt: we zijn geen pispaal."

"Het werken in de frontlinie van de maatschappij brengt reacties teweeg."

14 januari 2019

HET FINANCIEELE DAGBLAD

Het Financieele Dagblad kopt 'Deurwaarders onder vuur om incassobonus voor zorgverzekeraars'. "De journalistiek in dit artikel was gelukkig een stuk objectiever. De reactie van BFT was in dit artikel ook veel minder fel. Eigenlijk bleek uit het artikel dat BFT en de KBvG hetzelfde nastreven: een einde aan prijsafspraken."

15 januari 2019

FOLLOW THE MONEY

In het artikel 'Getergde deurwaarders buigen het hoofd voor druk toezichthouder' publiceert FTM over de reactie van KBvG op de uitspraken van directeur Kaptein van BFT en over de moeizame relatie tussen de twee. "In het artikel is duidelijk het ongenoegen van de KBvG over de gang van zaken benoemd. Ook wordt nogmaals het belang van de nieuwe verordening aangehaald. FTM schrijft dat Wilbert van de Donk de negatieve publiciteit over het vak de grootste uitdaging vindt. Wat ons betreft is FTM daar zelf debet aan. We hadden we het graag anders gezien."

Tips

- Wees je bewust van onderwerpen die gevoelig kunnen liggen en interessant voor de media kunnen zijn. Raadpleeg de KBvG eventueel vooraf wanneer je contact met media hebt.
- Wees je bewust van de verschillende soorten media. Landelijke (traditionele) nieuwsmedia schrijven anders dan online platforms.
- Ga uit van eigen kracht. Laat je niet verleiden tot ongenueanceerde uitspraken. Deze kunnen in een quote terugkomen. Zeg het eerlijk als je ergens geen antwoord op kunt geven.
- Maak tijd voor journalisten, maar neem ook tijd om je voor te bereiden. Maak eventueel een terugbelafsprake.

Ben je benaderd door media en twijfel je over een reactie? Neem dan altijd contact op met de KBvG voor advies.

Binnenkort start de KBvG, in samenwerking met de Leene Academie, een training mediabewustzijn. Daar komen bovenstaande tips ook aan de orde.

Schuldenwijzer

Een centraal platform waar direct betrokken partijen veilig en efficiënt inzicht krijgen in de totale schuldsituatie van een burger met schulden.

De Deurwaarder

kan voorkomen dat er kosten worden gemaakt bij burgers die niet kunnen betalen.

De Burger

met schulden krijgt overzicht en wordt beter beschermd tegen kansloze procedures.

Schuldenwijzer

...is een volgende stap na het Digitaal Beslagregister, waar gerechtsdeurwaarders nu al verplicht mee werken.

...wordt geleidelijk ontwikkeld, te beginnen met een inzageportaal waar burgers via DigiD hun schuldsituatie kunnen opvragen.

...zet privacy voorop, door uitstekende digitale beveiliging en doordachte rollen en rechten van gebruikers.

De Schuldhulpverlener

kan de dienstverlening aan burgers verbeteren en krijgt meer mogelijkheden voor vroegsignalering.

EERSTE DISCUSSIES

OVER SCHULDENWIJZER LEVEREN WAARDEVOLLE INZICHTEN OP

Schuldenwijzer moet direct betrokkenen veilig en efficiënt inzicht gaan geven in de totale schuldsituatie van burgers met schulden. Schuldenwijzer kan de schuldenaanpak in Nederland effectiever maken, maar de plannen roepen ook nog vragen op. Dat bleek tijdens een goed bezochte expertmeeting op 29 november 2018 in Den Haag. Initiatiefnemers KBvG en SNG waren blij met de vele feedback en gaan die gebruiken om het concept van Schuldenwijzer te optimaliseren.

In de loop van dit jaar zal de eerste versie van Schuldenwijzer worden gelanceerd als inzageportaal voor burgers. Schuldenwijzer is dan aangesloten op het Digitaal Beslagregister. Door in te loggen met DigiD kunnen burgers via het DBR inzicht krijgen in de eigen gegevens van derdenbeslagen. Tijdens de bijeenkomst werd gedemonstreerd hoe die worden getoond in een overzichtelijke tijdlijn, inclusief informatie over wie gegevens wanneer heeft ingediend en opgevraagd uit het DBR. Ook kunnen burgers zien wat de hoogte van hun beslagvrije voet is. De nieuwe rekentool in het kader van de vereenvoudiging beslagvrije voet is al gerealiseerd als onderdeel van Schuldenwijzer. Wanneer de nieuwe wetgeving in werking treedt zal de tool daadwerkelijk ter beschikking worden gesteld aan beslagleggers en burgers.

De presentatie leverde direct al een aantal vragen op. Dat een centraal

overzicht voordelen biedt, lijkt weinig twijfel. Maar kan Schuldenwijzer nu ook misleidend werken, doordat het de schijn wekt van een totaaloverzicht? Schulden waar nog geen beslag op ligt kunnen immers nog niet worden opgenomen: daar moet de regelgeving nog voor worden aangepast. En welke schulden wil je opnemen; ook een twee dagen te laat betaalde telefoonrekening? Wanneer mogen deurwaarders of overheidsinstanties Schuldenwijzer raadplegen, krijgen ze hiermee niet een te grote verantwoordelijkheid? Dit soort vragen laat zien dat Schuldenwijzer vraagt om goede werkafspraken en sluitende regelgeving zoals een verordening, benadrukten de initiatiefnemers.

PRIVACY

Privacy is bij Schuldenwijzer een belangrijk aandachtspunt: dat spreekt voor zich. Daarom hadden de initiatiefnemers Mr. Menno Weij voor de bijeenkomst uitgenodigd. Hoewel

hij in zijn presentatie uitlegde dat privacywetgeving Schuldenwijzer niet in de weg hoeft te staan, leverde het onderwerp wel veel vragen op. Want hoe zit het met de informatie die andere partijen inbrengen, zoals de overheid? De verwerking van die gegevens moet wel passen bij het doel waar die oorspronkelijk voor verzameld zijn. En ook al is de informatie op het platform van SNG goed beveiligd, is centraliseren niet een risico, omdat kwaadwillenden zich dan op één plek kunnen richten? Samengevat lijkt Schuldenwijzer uitvoerbaar, en zagen de aanwezigen nut en noodzaak van een dergelijke generieke voorziening. Maar de uitvoering kent nog uitdagingen.

Na het plenaire deel gingen de aanwezigen uiteen in vijf groepen. Onder leiding van een gespreksleider en in aanwezigheid van een specialist van Schuldenwijzer gingen zij met elkaar in discussie. Naast de hierboven genoemde

aspecten, kwamen daarbij onder meer de volgende aandachtspunten naar boven:

ZORGEN EN AANBEVELINGEN

- Er zijn ook andere initiatieven met ongeveer hetzelfde doel, en tegelijkertijd wordt er gewerkt aan verbreding van het Digitaal Beslagregister. Probeer te voorkomen dat er versnippering optreedt en zoek elkaar op.
- Waak ervoor dat de discussie te technisch wordt. Heeft een burger met schulden wel behoefte aan zo'n platform?
- Onderschat niet de ketencomplexiteit bij de aanpak van schulden. Hoe wordt de informatie up-to-date gehouden? En hoe zorg je ervoor dat betrokkenen alleen de informatie kunnen zien die ze echt nodig hebben?

KANSEN EN AANBEVELINGEN

- Houd de aanwezigen bij deze expertmeeting betrokken bij de vervolgstappen van Schuldenwijzer.
- Zie Schuldenwijzer als een communicatieplatform tussen deurwaarders, overheidsinstanties en schuldhulpverleners. Schuldhulpverleners zouden bijvoorbeeld eigen informatie moeten kunnen toevoegen, zodat zij het schuldenoverzicht van een burger nog completer kunnen maken. En gerechtsdeurwaarders en overheidsinstanties moeten in opvallende situaties met een druk op de knop hulp op gang kunnen brengen, en zo bijdragen aan vroeg signalering van financiële problemen.
- Naast concurrerende initiatieven zijn er ook initiatieven die aanvullend kunnen werken, zoals een vroegsignaleringsproject in Amsterdam. Onderzoek hoe je daarbij kunt aansluiten. Zie Schuldenwijzer als een stip op de horizon, en blijf als gerechtsdeurwaarders dicht bij je leest.

Bezoeker aan het woord "Goed nadenken over wie wat mag zien"

André Moerman is eigenaar van www.schuldinfo.nl en betrokken bij diverse initiatieven om kennis te delen over de juridische aspecten van schulden.

"Betere inzage in informatie over schulden: voor burgers is dat sowieso een positieve ontwikkeling. Voor hen is het soms nauwelijks te volgen in welke situatie ze precies verkeren. Of burgers echt op zo'n systeem zitten te wachten? Zij zullen misschien niet zo snel zelf inloggen, maar waarschijnlijk wél als ze begeleid worden door een sociaal raadsman of schuldhulpverlener.

Een goede volgende stap zou wat mij betreft zijn om schuldhulpverlening de mogelijkheid te geven om met één druk op de knop saldo op te vragen in alle openstaande dossiers bij deurwaarders, dus niet alleen de dossiers waarin sprake is van beslag. Om in hetzelfde portaal vervolgens ook andere instanties toegang te geven tot schuldeninformatie, zoals de Belastingdienst: dat lijkt me wel een uitdaging. Nu al merk je bij veel bedrijven en instanties een soort 'AVG-kramp'. Hoe meer partijen je toegang geeft, hoe beter je in ieder geval moet nadenken over wie wat mag zien, maar vooral ook wat je met deze informatie mag of moet

doen. Een groter inzicht in gevoelige informatie brengt nu eenmaal risico's met zich mee.

Het is echter van groot belang dat de overheid en de deurwaarders die aankloppen bij dezelfde schuldenaar van elkaar weten wat ze doen. Dit is nodig om het bestaansminimum van de schuldenaar beter te beschermen. Die heeft immers maar één betalingscapaciteit. De overheid werkt inmiddels zelf aan verbreding van het beslagregister. Ik merk dat er binnen de overheid toch wat scepsis bestaat over het feit dat deurwaarders zelf ook een initiatief als Schuldenwijzer nemen. Ze lijken de ambtelijke taak van gerechtsdeurwaarders wel eens te vergeten: ze zijn gebonden aan veel wetten en regels en hebben een duidelijke maatschappelijke rol. Mede door het soms beperkte vertrouwen in deurwaarders vind ik het einddoel van Schuldenwijzer als compleet platform best ambitieus. Aanvullend aan het beslagregister zou Schuldenwijzer zich als tussenstap ook kunnen focussen op het bieden van overzicht aan alleen de schuldenaar. Dan heb je minder te maken met privacyaspecten en kun je daadwerkelijk een totaaloverzicht bieden."

Cloud

USB

Images

Mail

Copy

Files

Finance

Bewijsbeslag leggen op documenten, boekhouding, social media of e-mail?

Digitaal Bewijsbeslag

De wereld digitaliseert steeds verder. Servers 'in the cloud', smartphones, social media, office 365 en encryptie, het zijn zomaar wat kreten waar u in de bewijsbeslagpraktijk mee te maken krijgt. Waar voorheen ordners in beslag werden genomen, moet nu eerst toegang tot een PC of server worden verkregen en data worden ontsloten.

Sinds de invoering van de Handhavingsrichtlijn betreffende intellectuele-eigendomsrechten in 2007 is DigiJuris als IT-specialist actief de partij die deurwaarders helpt bij het leggen van bewijsbeslag. En zeker als dit geen dagelijkse kost is, is een ervaren IT-partner wenselijk.

Bewaring

In het verlengde van de beslagpraktijk treedt DigiJuris op als gerechtelijk bewaarder van in beslag genomen data. Data wordt in een beveiligde omgeving op de juiste wijze bewaard. Hierdoor blijft de leesbaarheid van data gewaarborgd.

Daarom DigiJuris:

- Jarenlange ervaring
- Uitsluitend gericht op digitaal beslag
- Dubbelzijdig scannen van grote hoeveelheden papieren informatie
- Ter plaatse 'duiden' van relevante documenten
- Goede technische- en procesmatige ondersteuning
- De juiste (digitale) input voor een goed proces verbaal

COLLEND A

Even voorstellen.

Wij zijn Collenda. Een nieuwe naam voor een vertrouwde leverancier van credit management- en incassosoftware voor gerechtsdeurwaarders, incassobureaus en banken door heel Europa. Collenda brengt het talent en de expertise van ABIT GmbH in Duitsland, EuroSystems BV en Cwize BV in Nederland samen onder één nieuwe vlag. Collenda dus. Dat u het weet.

www.collenda.com

Haal het maximale rendement uit Credit Navigator!

Met **Credit Navigator** is veel mogelijk. Het is niet voor niets de meest gebruikte software onder gerechtsdeurwaarders. Onderzoek wijst uit dat veel gebruikers slechts een gedeelte van de functionaliteit benutten. Dat kan beter. Bredere inzetbaarheid, meer efficiency en een hoger rendement zijn haalbaar. Vrij eenvoudig zelfs. Bijvoorbeeld met Debiteurenportal en Opdrachtgeverportal. Deze portals zijn een online communicatieplatform voor uw debiteuren of opdrachtgevers. Het portal geeft de mogelijkheid om volledig en transparant inzage te krijgen. De selfservice mogelijkheden in het portal zorgen voor meer en snellere betalingen, transparantie en ontlasten uw organisatie. Incasseren is communiceren, 24/7.

Wilt u ook maximaal rendement uit Credit Navigator? Wacht niet langer. Bel vandaag nog **030 608 44 22** of ga naar www.eurosystems.nl

www.collenda.com

